
**БЕХАТАРИИ
ОЗУҚАВОРИ ВА
КАМБИЗОАТИ
№3-2011**

**АГЕНТИИ ОМОРИ НАЗДИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН**

**Агентство по статистике при
Президенте Республики Таджикистан**

Ҳайати таҳририя:

Муҳаммадиева Б.З. - Раиси ҳайати таҳририя,
Шокиров Ш.Ш, Асоев А.А., Норов Қ.Д., Бойматов Қ.Ф., Гукасова Т.П.,
Абдуллоев М.А., Жданова Л.В., Тӯраев Б.Т.
Тарҷумон: Қаландаров М.Қ.

Масъулин:

- барои фаслҳои гузориш

Омори демографӣ ва шугли аҳоли	Кулов А.Н.	227-80-88
Омори иҷтимоӣ	Будникова Е.В.	227-94-88
Омори нарх, буҷети хонавода, камбизоатӣ	Тӯраев Б.Т.	227-56-28
Маҳсулоти умумии дохилӣ, молия ва қарз	Пулотова Н.Т.	227-98-71
Савдо, фаъолияти иқтисодии хориҷӣ	Курбонов Т.	223-11-52
Кишоварзӣ, омори табиат ва ҳифзи муҳити зист	Абдуллоев М.А.	227-81-14

- таҳияи ҳуҷҷати асосӣ, танзими
фаслҳо, ороиши техникӣ ва дизайн

Раёсати ҷамъбасту таҳлили
иқтисодӣ ва робитаҳои
байналхалқӣ **Гукасова Т.П.**
тел.221-23-87

Е-mail: stat@tojikiston.com

-барои нашри маҷмӯа

Сардори МКҲ-ии Агентии
омори назди Президенти Ҷ.Т.
Бойматов Қ.Ф.
тел. 227-96-09

Муқаддима

Мувофиқи Матритсаи комиссияи Аврупоии Ислоҳоти Сиёсати Меморандум дар бораи ҳамдигарфаҳмӣ оид ба Барномаи бехатарии озуқаворӣ дар Тоҷикистон, бо мақсади таъмин намудани низоми иттилооти таъҷилӣ ва таҳлили вазъияти ҷорӣ бехатарии озуқаворӣ дар Тоҷикистон ва мӯътамадии маълумотҳо, огоҳонидани истифобарандагони маълумотҳои бехатарии озуқаворӣ, инчунин, дар бораи таҳия ва нашри буллетен ҳар семоҳа оид ба бехатарии озуқаворӣ қарор қабул карда шуда буд.

Агентии омор аз соли 2005 ин ҷониб барои ҷамъоварӣ, коркард ва таҳлили маводҳои бехатарии озуқаворӣ машғул аст. Ин буллетени таҳлилий дар се моҳ як маротиба бо се забон (тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ) аз чоп мебарояд.

«Мафҳуми бехатарии озуқаворӣ дастрас будани озуқаворӣ ба ҳамаи одамон ҳама вақт барои ҳаёти солим ва фаъолона муҳим мебошад. Яъне таҳти мафҳуми бехатарии озуқаворӣ ба миқдори кофӣ мавҷуд будани хӯрокворӣ, хӯроквории зикршударо дастрас кардани хонаводаҳо (чӣ аз бозор ва чӣ аз дигар манбаъ, ки қобилияти кофии харидорӣ ба эътибор гирифта мешавад), инчунин ба миқдори зарурӣ истеъмол кардани хӯрокворӣ дар назар дошта мешавад».

Маълумотҳои заминавӣ барои буллетен оид ба бехатарии озуқаворӣ инҳоанд: истеҳсоли маҳсулоти озуқа, мавҷуд ва дастрас будани озуқаворӣ, замини кишт, истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, хусусиятҳои умумии иқлим, вазъияти истеъмол ва саломатӣ, бо об таъмин будан, нарх ва нишондиҳандаҳои миқдорӣ, ки аз вазъияти бозори озуқаворӣ шаҳодат медиҳанд.

Дар замимаҳои буллетен нишондиҳандаҳо барои Ҳуҷҷати Стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ, нишондиҳандаҳо дар бораи хӯроки аҳоли ва гурӯҳҳои гуногуни иҷтимоию иқтисодии он, инчунин маълумотҳои арзёбӣ дар бораи тарози (баланси) озуқаворӣ аз рӯи намудҳои асосӣ дарҷ шудаанд.

Нашри буллетени иттилоотии ҳар семоҳаро дар бораи бехатарии озуқаворӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо иштироки як қатор вазоратҳо, идораҳо (Вазорати молия, Вазорати тандурустӣ, Вазорати меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ, Вазорати маориф, Вазорати нақлиёт ва коммуникатсия, Муассисаи давлатии обуҳавошиносӣ ва ғайраҳо) тайёр кардааст.

Нашрия барои мутахассисон ва ҳам барои ҷамаи хоҳишмандон равона карда шудааст. Таъсия, пешниҳод ва мулоҳизаҳоро нисбати мазмуни буллетен ва шакли пешниҳоди маълумотҳои омили ба Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нишонаи зер ирсол намудан мумкин аст.

*734025 Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, кӯчаи Бохтар, 17
Тел: (992372) 2212387
Факс (992372) 2214375
E-mail: stat@tojikiston.com*

МҶУМЛАВИ

Муқаддима	3
МАЗМУНИ МУХТАСАРА	7
ФАСЛИ I. НИШОНДИҲАНДАҶОИ ИҶТИМОИЮ ИҚТИСОДИ	9
1.1. Маҳсулоти умумии дохилия	9
1.2. Индекси нарх ва таърифа	11
1.3. Савдои хориҷӣ	12
1.4. Бозори меҳнат	12
ФАСЛИ II. МАВҶУД БУДАНИ ОЗУҚАВОРИ	15
2.1. Афзоиши истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ	15
2.1.1. Дурнамои истеҳсоли маҳсулоти озуқаворӣ	16
2.1.2. Растанипарварӣ	17
2.1.3. Чорвопарварӣ	18
2.2. Таҳлили нархи истеҳсолкунанда	19
2.3. Савдои маҳсулоти асосии озуқаворӣ	21
2.4. Мавҷудияти маҳсулоти озуқаворӣ ба ҳар нафар аҳоли	23
ФАСЛИ III. ДАСТРАС БУДАНИ ОЗУҚАВОРИ	24
3.1. Таҳлили нархҳои истеъмоли	24
3.2. Даромад ва хароҷот	27
3.2.1. Даромад	27
3.2.2. Хароҷот	28
3.3. Камбизоатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	29
3.3.1. Стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ (СПКСК) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои 2010-2012	29
3.4. Бо озуқаворӣ таъмин набудани хонаводаҳо, ки беш аз нисфи даромади худро барои маҳсулоти хуруквора сарф менамоянд	30
ФАСЛИ IV. ИСТЕЪМОЛОТ ВА ҲАЗМКУНИ	31
4.1. Озуқаворӣ истеъмоли кардани аҳоли	31
4.2. Нишондиҳандаҳои бехатарии озуқаворӣ, ки ба даромадҳои аҳоли вобаста нестанд	34
4.2.1. Беморӣ	34
4.2.2. Ҳифзи иҷтимоӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	35
4.2.3. Таваллуд, фавт, афзоиши табиӣ аҳоли	37
4.2.4. Шумораи аҳоли	39
МЕТОДОЛОГИЯ	40
Тафсири	42
Замимаи 1. Маълумоти мухтасари шароити обу ҳаво дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар семоаҳаи сеюми соли 2011	43
Замимаи 2. Нишондиҳандаҳои асосии Мониторинги Стратегияи паст кардани Сатҳи камбизоатӣ дар давраи солҳои 2010-2012	46
Замимаи 3. Тағйироти нархҳои миёнаи яклухт (пешниҳод) дар Тоҷикистон (сомони/кг)	53
Замимаи 4. Тағйироти нархҳои миёнаи истеъмоли дар солҳои 2009-2011 дар Тоҷикистон (сомони/кг)	54
Замимаи 5. Баланси озуқаворӣ дар солҳои 2007-2010	56

Баланси озуқаворӣ дар семоҳаҳои соли 2009	58
Баланси озуқаворӣ дар семоҳаҳои соли 2010.....	60
Баланси озуқаворӣ дар семоҳаҳои соли 2011	62
Замимаи 6. Нишондиҳандаҳои ҷудогонаи буҷети хонаводаҳо аз руи гуруҳҳои даҳфоиҳои аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз руи маълумотҳои тадқиқоти интихобии хонаводаҳо)	64
Замимаи 7. Тақсими хонаводаҳо ва аҳолии онҳо аз руи андозаи ҳисоби миёнаи даромади пулии умумии ҳар аъзои хонавода ва даромади дар ихтиёрдоштаи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар 9 моҳи с. 2010-2011 (аз руи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо, ба ҳисоби фоиз)	66
Замимаи 8. Хароҷоти пулии хонаводаҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз руи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо)	67
Тақсими хонаводаҳо ва аҳолии онҳо аз руи андозаи ҳисоби миёнаи хароҷоти истеъмоли дар 9 моҳи соли 2010 (аз руи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо; ба ҳисоби фоиз)	69
Тақсими хонаводаҳо ва аҳолии онҳо аз руи андозаи ҳисоби миёнаи хароҷоти истеъмоли дар 9 моҳи соли 2011	70
(аз руи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо, ба ҳисоби фоиз).....	70
Замимаи 9. Истеъмоли хурокворӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар узви хонаводаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз руи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо)	71

МАЗМУНИ МУХТАСАР

- Маҳсулоти умумии дохилии истеҳсолшуда дар моҳҳои январ-сентябри соли 2011 аз рӯи маълумоти таъҷилӣ зиёда аз 20 млрд. сомониро ташкил дод, ки нисбат ба моҳҳои январ-сентябри соли 2010 бо нархҳои муқоисавӣ 107,5 фоизро ташкил медиҳад. Суръати миёнаи моҳонаи беқурбшавӣ дар бахши истеъмолӣ 1,0 фоизро ташкил дод (дар ҳамин давраи соли гузашта 0,7 фоиз буд).
- Ҳаҷми маҳсулоти умумии кишоварзӣ дар моҳҳои январ – сентябри соли 2011 дар ҳамаи категорияҳои хоҷагӣ (бо нархҳои чорӣ) 9962,3 млн. сомониро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2010-ум 9,1 фоиз, аз он ҷумла дар соҳаи растанипарварӣ 7622,1 млн. сомонӣ ё 9,9 фоиз ва чорводорӣ 2340,2 млн. сомонӣ ё 6,6 фоиз зиёд шудааст.
- Дар моҳҳои январ - сентябри соли 2011 ҳаҷми истеҳсоли гӯшт дар ҳамаи категорияҳои хоҷагиҳо 92635 тоннаро (дар вазни зинда) ташкил намуд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 5,2 фоиз зиёд аст. Дар давраи ҳисобот ҳаҷми умумии истеҳсоли шир умуман, 466391 тоннаро ташкил намуд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2010-ум 5,6 фоиз зиёд аст. Дар моҳҳои январ – сентябри соли 2011 ба миқдори 186340 ҳазор дона тухм истеҳсол карда шудааст, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2010 - ум 14,4 фоиз зиёд аст.
- Молҳои асосии воридшаванда аз инҳо иборатанд: гандум ва орд, ки таносуби бештарро ташкил медиҳанд (33,5 фоиз ва 29,4 фоиз) ва дар 9 моҳи соли 2011 воридоти гандум нисбат ба 9 моҳи соли 2010-ум 14,8 фоиз кам шудааст.
- Аз аввали соли 2011 аз ҳама бештар нархи молҳои озуқаворӣ зерин қимат шудааст: карам - 1,7 баробар, гӯшти гӯсфанд - 34,8 фоиз, гӯшти гов - 31,3 фоиз, рағғани пахта - 30,3 фоиз, сабзӣ - 25,7 фоиз, шакар - 18,8 фоиз, тухм - 18,1 фоиз, гӯшти мурғи хонагӣ - 17,8 фоиз, шир - 16,9 фоиз, колбасаи ҷӯшонидашуда - 16,5 фоиз, маҳсулоти нимтайёри гӯштӣ - 14,2 фоиз, ярмаи ҷав - 11,4 фоиз, орди навъи 1-уми гандум - 10,8 фоиз, моҳии зинда - 7,2 фоиз, рағғани чорво - 7,1 фоиз, биринҷ - 6,8 фоиз, маҳсулоти турши ширӣ - 6,5 фоиз ва ғайра.
- Дар моҳҳои январ - сентябри соли 2011-ум бо ташаббуси маъмурият 8,6 ҳазор нафар ба руҳсатии маҷбурӣ фиристода шудаанд, ки аз он ҷумла 8,3 ҳазор нафарашон (96,5 фоиз) бе ниғаҳдошти музди кор мондаанд. Дар речаи ҳафтаи нопурраи корӣ ва рӯзи кории нопурра 2,2 ҳазор нафар кор кардааст. Сатҳи бекорӣ бо назардошти бекорӣ пинҳонӣ 3,1 фоизи аҳолии фаъоли иқтисодиро ташкил дод ва нисбат ба моҳҳои январ - сентябри соли 2010-ум ба андозаи 0,1 банди фоиз кам шудааст.

- Аз аввали соли 2011 ба хадамоти шуғли аҳолӣ 52,2 ҳазор нафар барои пайдо кардани ҷои кор муроҷиат карданд, ки ин нисбат ба ҳамин давраи соли 2010-ум 14,0 фоиз зиёд мебошад.
- Дараҷаи музди ҳақиқии кор (бо назардошти тағйироти индекси нархҳо) дар моҳи сентябри соли 2011 нисбат ба моҳи августи соли 2011-ум 21,7 фоиз зиёд ва нисбат ба моҳи сентябри соли 2010-ум 27,8 фоиз зиёд шудааст.
- Маблағи умумии қарздорӣ аз пардохти музди кор бо назардошти солҳои гузашта то охири моҳи сентябри соли 2011-ум 14638,5 ҳазор сомонӣ, аз ҷумла дар моҳи сентябри соли 2011-ум 6882,2 ҳазор сомонӣ ё 47,0 фоизи маблағи умумии қарздориро ташкил додааст.
- Дар 9 моҳи соли 2011 дар ҷумҳурӣ истеъмоли нон ва маҳсулоти нонӣ аз меъёри тасдиқкардаи тиббии истеъмолот 22,3 фоиз зиёд аст, ба ҳисоби миёна истеъмолот ба як нафар узви хонавода 115,2 килограммро ташкил медиҳад, ки ин барои ҳамаи минтақаҳои ҷумҳурӣ хос аст.
- Дар моҳҳои январ-сентябри соли 2011 мақомоти сабти асноди ҳолати шаҳрвандӣ (САҲШ) 205,9 ҳазор кӯдаки навзод ва 25,0 ҳазор шахсони фавтида, аз он ҷумла 2,3 ҳазор кӯдакони синни то 1 сола фавтидаро ба қайд гирифтаанд. Шумораи бақайдгирифташудаи кӯдакони навзоди дар мӯҳлатҳое, ки дар асоси қонун муайян кардааст 141,6 ҳазор нафар ё ин ки 68,8 фоизро ташкил дод.

ФАСЛИ I. НИШОНДИҲАНДАҶОИ ИҶТИМОИЮ ИҚТИСОДИ

Нишондиҳандаҳои иҷтимоию иқтисодӣ, ки дар поён пешниҳод шудаанд, вазъи умумии иқтисодиёти мамлакатро барои таҳлили ҳолати бехатарии озуқаворӣ тавсиф менамоянд.

1.1. Маҳсулоти умумии дохилӣ

Маҳсулоти умумии дохилии истехсолшуда дар моҳҳои январ-сентябри соли 2011 аз рӯи маълумоти таъҷилии зиёда аз 20 млрд. сомониро ташкил дод, ки нисбат ба моҳҳои январ-сентябри соли 2010 бо нархҳои муқоисавӣ 107,5 фоизро ташкил медихад.

Ба афзоиши бештари МУД зиёдшавии ҳаҷми истехсоли маҳсулоти кишоварзӣ, савдо ва хизматрасонӣ таъсир расондааст.

Ҷадвали 1: Нишондиҳандаҳои асосии иҷтимоию иқтисодӣ

	2009	2010	9 моҳи соли 2010	9 моҳи соли 2011
Шумораи аҳоли дар охири давра (млн.)	7,5	7,6	7,6	7,7
МУД-и номиналӣ (млн. сомонӣ)	20622,8	24704,7	17012,6	20012,0
аз он ҷумла, ба ҳисоби фоиз:				
кишоварзӣ	18,8	18,7	18,0	23,8
саноат	14,3	12,6	13,3	11,6
хизматрасонӣ	57,0	47,9	57,7	51,3
МУД ба ҳар сари аҳоли (сомонӣ)	2761,0	3252,9	-	-
Афзоиши МУД, ба ҳисоби фоиз нисбат ба ҳаҷми давраи соли гузашта	3,9	6,5	6,2	7,5
Касри/фоидаи буҷети давлатӣ (ба ҳисоби фоиз нисбат ба МУД)	1,3	0,4	0,9	1,3

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

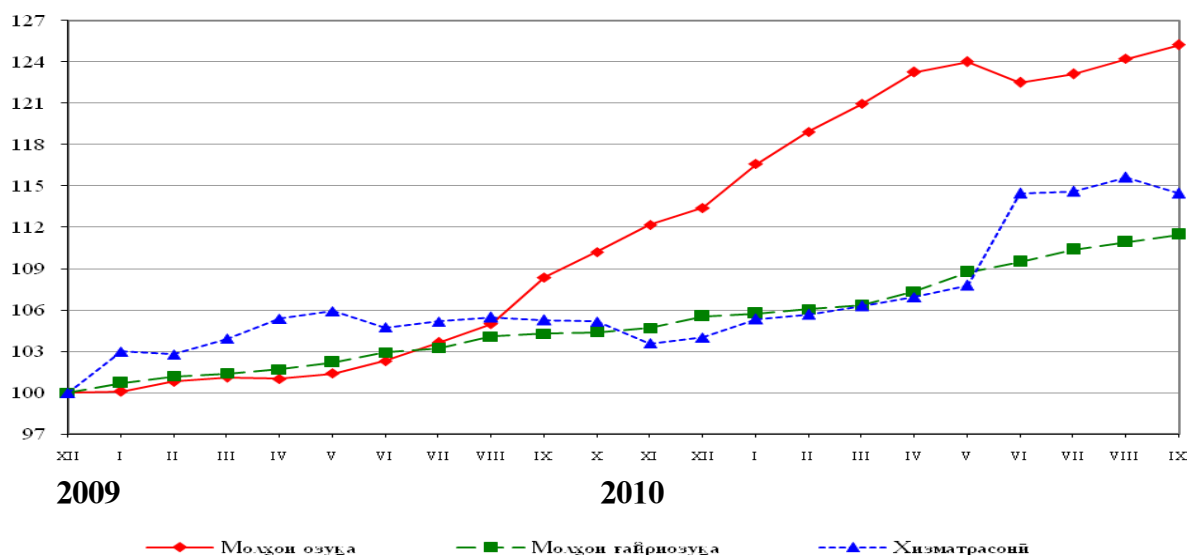
	2009	2010	9 моҳи соли 2010	9 моҳи соли 2011
Индекси нархҳои истеъмолий, ба ҳисоби фоиз нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта	106,4	106,5	105,6	113,4
Индекси нархи молҳои озуқаворӣ	105,2	105,9	103,9	118,9
Индекси нархҳои хизматрасонӣ	114,5	108,8	110,3	105,2
Қурби сомонӣ нисбат ба доллар	4,1437	4,3790	4,3741	4,5615
Сатҳи бекорӣ расмӣ ба қайд гирифташуда (фоиз)	2,1	2,1	2,2	2,5
Шумораи бекорони ба қайд гирифташуда, ҳазор нафар	44,5	48,1	47,2	53,2
ба ҳисоби фоиз нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта	102,0	108,2	106,1	112,9
Музди миёнаи ҳармоҳаи кор (сомонӣ)	284,35	354,44	339,65	425,72
ба ҳисоби фоиз нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта	122,8	124,6	119,0	125,3
Тарози (баланси) савдо (млн.доллар)	-1559,3	-1462,6	-1011,3	-1375,1
Ҳиссаи озуқаворӣ дар воридот, ба ҳисоби фоиз	17,6	18,5	18,2	19,2
Ҳиссаи озуқаворӣ дар содирот, ба ҳисоби фоиз	6,0	5,3	5,8	4,5

Манбаъ: Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

1.2. Индекси нарх ва таърифа

Аз аввали соли 2011 индекси нархҳои истеъмоли - 109,0 фоиз, аз он ҷумла ба молҳои озуқа – 110,3 фоиз, ба молҳои ғайриозуқа - 105,5 фоиз ва ба хизматрасонии пулакӣ ба аҳоли - 110,1 фоизро ташкил кард. Суръати миёнаи моҳонаи беқурбшавӣ дар баҳши истеъмоли 1,0 фоизро ташкил дод (дар ҳамин давраи соли гузашта 0,7 фоиз буд).

Графики 1: Тағйироти индекси нархҳои молҳои озуқа, ғайриозуқа ва хизматрасонии пулакӣ ба аҳоли (дар охири моҳ, ба ҳисоби фоиз нисбат ба декабри соли 2009)

Дар давоми семоҳи сеюми соли 2011 афзоиши нархи молҳои озуқа нисбат ба нархи молҳои ғайриозуқа бештар тағйир ёфтааст.

Дар фасли 3- оиди дастрас будан ба озуқаворӣ маълумоти муфассал оварда шудааст.

1.3. Савдои хориҷӣ

Дар моҳҳои январ-сентябри соли 2011 гардиши савдои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, яқоя бо қувваи барқ ва гази табиӣ 3278,8 млн. доллари ИМА-ро ташкил дод, ки нисбат ба моҳҳои январ-сентябри соли 2010-ум 24,3 фоиз ё 640,9 млн. доллар зиёд аст. Тарози савдо манфӣ буда – 1375,1 млн. долларро ташкил дод. Ҷумҳурии Тоҷикистон бо 98 мамолик, аз он ҷумла бо 10 мамолики ИДМ ва бо 88 мамолики хориҷи дур муносибати савдои хориҷӣ дорад.

Дар гардиши савдои хориҷӣ ба ҳиссаи мамлакатҳои ИДМ 44,7 фоиз ё 1465,0 млн. доллар ва ба ҳиссаи мамлакатҳои хориҷи дур 55,3 фоиз ё 1813,8 млн. доллар рост меояд. Қасри тарози савдо бо мамлакатҳои ИДМ – 1207,1 млн. доллар, бо мамлакатҳои хориҷи дур – 168,0 млн. долларро ташкил додааст.

Дар моҳи сентябри соли 2011 содироти молҳо нисбат ба моҳи августи соли 2011-ум 49,8 фоиз, ё 34,5 млн. доллар зиёд шудааст ва воридоти молҳо бошад 3,2 фоиз ё 9,1 млн. доллар кам шудааст.

Дар содирот аз ҷумлаи маҳсулоти растанӣ ҳиссаи мевачот бештар аст, ки бо арзиши умумии 21507 ҳазор доллар ва сабзаот ба маблағи 14386 ҳазор доллар, дар воридот бошад, гандум ба маблағи 77369 ҳазор доллар ва орд ба маблағи 90094 ҳазор доллар афзалият доранд.

1.4. Бозори меҳнат

Шумораи аҳолии дар иқтисодиёт фаъол (аҳолии машғули кор ва бекорони расмӣ ба қайд гирифташуда) аз рӯи баҳои пешакӣ, дар моҳи сентябри соли 2011-ум 2183,5 ҳазор нафарро ташкил дод, ки аз ҷумлаи онҳо 2127,6 ҳазор нафар (97,4 фоиз) дар соҳаҳои иқтисодиёт машғуланд ва 55,9 ҳазор нафар расмӣ мақоми бекорро гирифтаанд, ки 2,6 фоизи аҳолии дар иқтисодиёт фаъолро ташкил медиҳанд.

Бекории пинҳонӣ - машғулияти нопурра мебошад, дар ҳолате ки истеҳсолот бозистодааст, як қисми кормандон ба рухсатии маҷбурӣ ё ба корҳои речашон ҳафтаи нопурра ё рӯзи кории нопурра гузаронида мешаванд. Дар моҳҳои январ - сентябри соли 2011-ум 8,6 ҳазор нафар бо ташаббуси маъмурият ба рухсатии маҷбурӣ фиристода шудаанд, ки аз он ҷумла 8,3 ҳазор нафарашон (96,5 фоиз) бе ниғаҳдошти музди кор мондаанд. Дар речаи ҳафтаи нопурраи корӣ ва рӯзи кории нопурра 2,2 ҳазор нафар кор кардааст. Сатҳи бекорӣ бо назардошти бекории пинҳонӣ 3,1 фоизи аҳолии фаъоли иқтисодиро ташкил дод ва нисбат ба моҳҳои январ - сентябри соли 2010-ум ба андозаи 0,1 банди фоиз кам шудааст.

Аз аввали соли 2011 ба ҳадамоти шуғли аҳоли 52,2 ҳазор нафар барои пайдо кардани ҷои кор муроҷиат карданд, ки ин нисбат ба ҳамин давраи соли 2010-ум 14,0 фоиз зиёд мебошад. Аз ҷумлаи муроҷиаткардаҳо занҳо 46,9 фоиз (24,5 ҳазор нафар)

ва шахсони синни 15-29 сола 49,0 фоиз (25,6 ҳазор нафар)-ро ташкил медиҳанд. Ҳамаи мурочиаткардаҳо, шахсоне мебошанд, ки ба фаъолияти меҳнатӣ машғул нестанд, кор чустуҷӯ менамоянд. Аз шумораи онҳо шахсоне, ки бори аввал барои ҷои кор мурочиат кардаанд, 60,7 фоиз (31,7 ҳазор нафар) ва ашхосе, ки касбу ихтисос надоранд, 48,4 фоиз (25,2 ҳазор нафар)-ро ташкил медиҳанд.

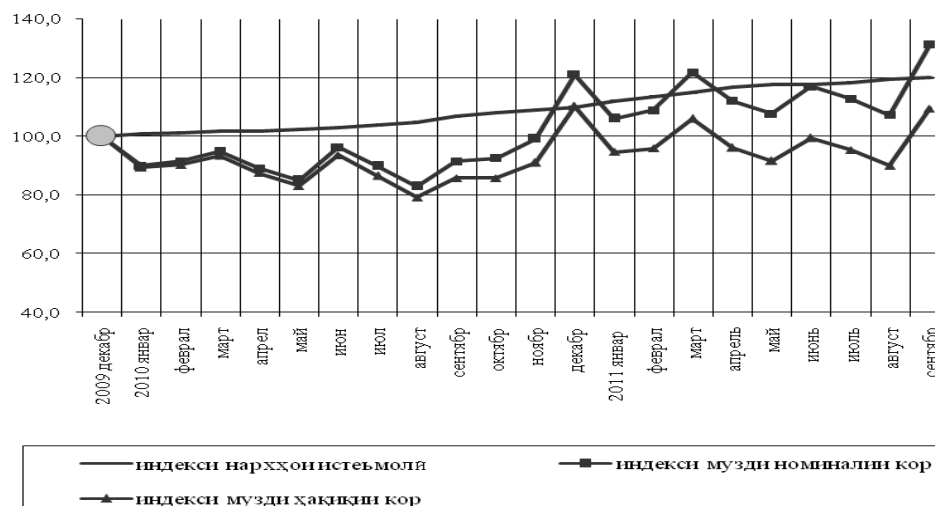
Шумораи ҷойҳои холии кор, ки корхонаҳо ба ҳадамоти шугли аҳоли мурочиат кардаанд, дар охири моҳи сентябри соли 2011-ум нисбат ба ҳамин давраи соли 2010-ум 1,8 фоиз зиёд шуда, 12,5 ҳазор ҷойро ташкил намуд, аз рӯи касбҳои коргарӣ 15,1 фоиз зиёд шуда, 5,0 ҳазор ҷой (40,3 фоизи шумораи умумии ҷойҳои кории холи)ро ташкил кард. Шумораи ҷойҳои холии кори арзшуда нисбат ба моҳи августи соли 2011-ум 1,4 фоиз кам шудааст. Ба як ҷои холии кори арзшуда 6,0 нафар талабгор буд (дар моҳи сентябри соли 2010-ум 5,3 нафар).

Дарачаи музди ҳақиқии кор (бо назардошти тағйироти индекси нархҳо) дар моҳи сентябри соли 2011 нисбат ба моҳи августи соли 2011-ум 21,7 фоиз зиёд ва нисбат ба моҳи сентябри соли 2010-ум 27,8 фоиз зиёд шудааст. Дар моҳҳои январ – сентябри соли 2011 дарачаи музди ҳақиқии кор нисбат ба ҳамин давраи соли 2010-ум 10,5 фоиз зиёд шудааст.

Музди кори камтарин дар моҳи сентябри соли 2011 дар бахши воқеии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ барои кормандони кишоварзӣ, шикор, ҷангалпарварӣ – 240,15 сомонӣ ва моҳипарварӣ – 319,31 сомонино ташкил дод. Музди кори аз ҳама баланд дар бахши воқеӣ дар саноати истихроҷи маъданҳои кӯҳӣ ва коркарди конҳо – 1329,37 сомонӣ, дар сохтмон – 1171,5 сомонӣ, дар нерӯи барқ, газ ва таъминоти об – 857,69 сомонӣ буд. Умуман дар бахши воқеии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ музди миёнаи ҳармоҳаи кор дар моҳи сентябри соли 2011-ум 428,88 сомонино ташкил дода, нисбат ба моҳи сентябри соли 2010-ум 44,7 фоиз афзудааст.

Дар бахши хизматрасонии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ музди кори аз ҳама баланд барои кормандони фаъолияти миёнаравии молиявӣ – 1998,49 сомонӣ, дар нақлиёт, хоҷагии анбор ва алоқа – 1246,11 сомонӣ буд. Умуман музди миёнаи ҳармоҳаи кори кормандони бахши хизматрасонии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ дар моҳи сентябри соли 2011-ум 575,88 сомонино ташкил дод ва нисбат ба моҳи сентябри соли гузашта 41,6 фоиз афзудааст.

**Графики 2: Дараҷаи индекси нархҳои истеъмоли, музди номиналӣ ва ҳақиқии кор
(декабри соли 2009 = 100)**

Маблағи умумии қарздорӣ аз пардохти музди кор бо назардошти солҳои гузашта то охири моҳи сентябри соли 2011-ум 14638,5 ҳазор сомонӣ, аз ҷумла дар моҳи сентябри соли 2011-ум 6882,2 ҳазор сомонӣ ё 47,0 фоизи маблағи умумии қарздориро ташкил додааст.

Қарздорӣ аз ҳама зиёд дар баҳши воқеии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ дар соҳтмон – 8198,6 ҳазор сомонӣ (56,0 фоизи маблағи умумии қарздорӣ), дар кишоварзӣ, шикор ва чангалпарварӣ – 3018,6 ҳазор сомонӣ (20,6 фоиз), дар саноати коркард – 2218,0 ҳазор сомонӣ (15,2 фоиз) боқӣ мондааст.

ФАСЛИ II. МАВҶУД БУДАНИ ОЗУҚАВОРИ

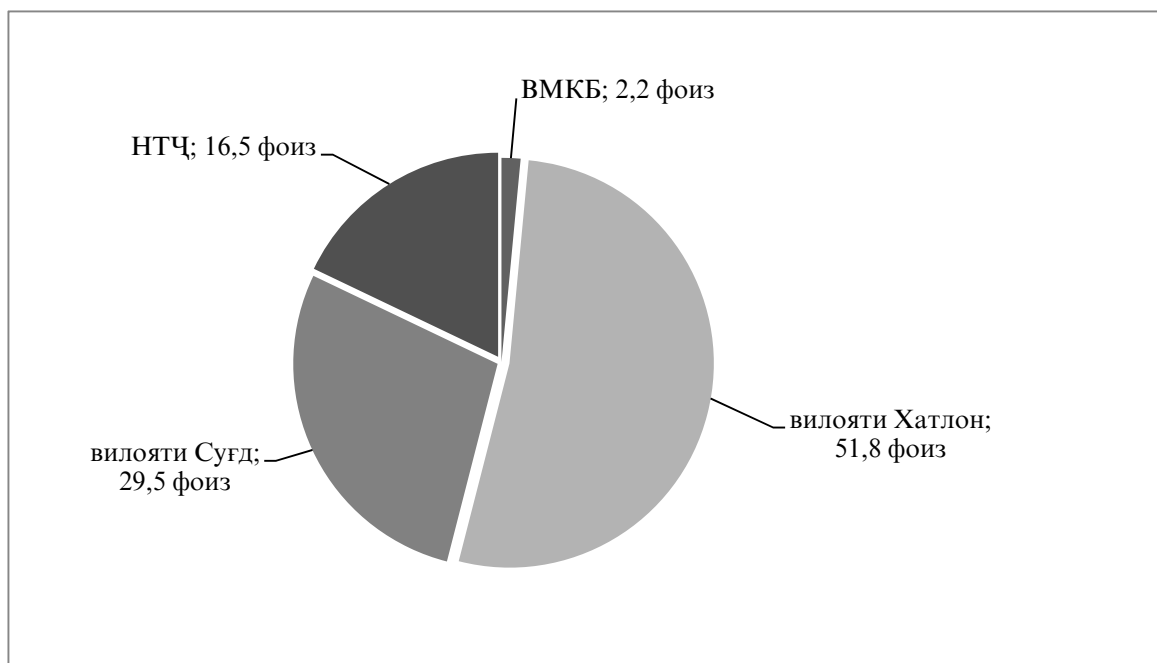
Мавҷуд будани озуқаворӣ-мавҷудияти миқдори озуқаворӣ дар натиҷаи истеҳсоли худӣ ё аз ҳисоби бозор мебошад. Дар сатҳи мамлакат мавҷуд будани озуқаворӣ аз рӯи ҷамъи захираҳои озуқаворӣ, воридоти тиҷоратӣ, ёрии озуқаворӣ ва истеҳсолоти худӣ муайян карда мешавад. Ба мавҷудият омилҳои зерин: шароити обу ҳаво, ҳосилнокӣ, саршумор ва маҳсулнокии чорво, нархи муқарраркардаи истеҳсолкунандаҳо ба озуқаворӣ, нархи хӯрокворӣ дар мамлакатҳои ҳамсоя, инчунин масъалаҳои сиёсати дохилӣ, ки истеҳсолот, савдо, тақсимот ва нархгузорино муайян менамоянд, ба назар гирифта мешаванд.

2.1. Афзоиши истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ

Ҳаҷми маҳсулоти умумии кишоварзӣ дар моҳҳои январ – сентябри соли 2011 дар ҳамаи категорияҳои хоҷагӣ (бо нархҳои чорӣ) 9962,3 млн. сомониро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2010-ум 9,1 фоиз, аз он ҷумла дар соҳаи растанипарварӣ 7622,1 млн. сомонӣ ё 9,9 фоиз ва чорводорӣ 2340,2 млн. сомонӣ ё 6,6 фоиз зиёд шудааст.

Графики 3:

Таносуби маҳсулоти умумии кишоварзӣ дар минтақаҳои ҷумҳурӣ дар моҳҳои январ – сентябри соли 2011

2.1.1. Дурнамои истеҳсоли маҳсулоти озуқаворӣ

Таъсири шароити обу ҳаво ва иқлим ба растанипарварӣ

Моҳи **июл** дар чумхурӣ ҳарорати гармии ҳаво мӯътадил буд. Ҳарорати миёнаи моҳонаи ҳаво дар водиҳо ва доманакӯҳҳо асосан наздикии меъёр буда, танҳо дар ноҳияҳои Фархор, Ҳисор ва Дарвоз 1-2⁰С аз меъёр баланд буда, дар доманакӯҳҳо ба 24+31⁰ С, ноҳияҳои кӯҳӣ 15+24⁰ С, Дарвоз 29⁰ С, дар баландкӯҳҳои ВМКБ 10+15⁰С гарм буд.

Миқдори боришоти моҳона аз меъёр кам, дар водиҳои НТҚ 3-15 фоиз; дар водиҳои вилояти Хатлон бебориш, дар водиҳои Суғд 0-69 фоиз, ғарби ВМКБ бебориш, шарқи вилоят 0-12 фоиз (Шаймоқ 122 фоиз, Мурғоб 128 фоиз)-ро ташкил дод.

Дар моҳи **июл** дар дарёҳои ВМКБ, Вахш, Панҷ, Зарафшон, дарёҳои чануби қаторкӯҳҳои Ҳисор сарфи баланди оби дарёҳо боқӣ монд.

Сарфи миёнаи моҳонаи об аз меъёр кам ва наздикии меъёр (70-100 фоиз), нисбати соли гузашта бошад, аз меъёр кам ва ба меъёр наздик (50-110 фоиз) буд.

Август дар чумхурӣ ҳавои хушк ва гарм буд. Ҳарорати миёнаи моҳонаи ҳаво дар аксари ноҳияҳои дар водиҳо буда 1-2⁰ С аз меъёр баланд буд, танҳо дар ноҳияҳои Ҷиргатол ва Дарвоз 4⁰ С аз меъёр баланд, дар ноҳияҳои баландкӯҳ дар ҳадди меъёр ва дар водиҳо ва доманакӯҳҳо 25+30⁰ С гарм, дар ноҳияҳои кӯҳӣ 20+24⁰ С гарм, дар баландкӯҳҳо 10+15⁰ С гарм мушоҳида шуд.

Миқдори боришоти моҳона дар водиҳо аз меъёр кам, фақат дар шимоли чумхурӣ аз меъёр зиёд (дар водиҳо меъёр 1-5 мм, дар кӯҳҳо 1-14 мм) буд.

Август соли чорӣ дар дарёҳои чумхурӣ пастшавии сарфи об ба қайд гирифта шуд. Дар дарёҳои Зарафшон, Вахш ва дарёҳои ВМКБ бо сабаби обшавии барф сарфи оби дарёҳо баланд гардид.

Сарфи миёнаи моҳонаи оби дарёҳои Зарафшон, Вахш ва дарёҳои ВМКБ наздикии меъёр (91-115 фоиз) буд. Нисбати соли гузашта бошад, миқдори серобии дарёҳои чумхурӣ аз меъёр паст (70-95 фоиз) буд.

Сентябр дар чумхурӣ ҳаво гарми мӯътадил ва бо каме боришот хос буд. Ҳарорати миёнаи моҳонаи ҳаво дар аксари ноҳияҳо 1-2⁰ С аз меъёр баланд ва дар водиҳо ва доманакӯҳҳо 19+25⁰ С, дар кӯҳҳо 12+19⁰ С (Дарвоз 25⁰ С) ва шарқи ВМКБ 5+10⁰ С гарм буд.

Дар баъзе маҳалҳо дар давоми 1 рӯз асосан дар доманакӯҳҳо ва ноҳияҳои кӯҳӣ ба амал омадани раъду барқ мушоҳида карда шуд.

Сентябр дар дарёҳои чумхурӣ пастшавии сарфи об давом ёфт.

Сарфи миёнаи моҳонаи об дар аксари дарёҳои чумхурӣ дар ҳадди аз меъёр баланд (91-140 фоиз) буд, фақат дар дарёҳои Варзоб-Даҳана ва Кофарниҳон-Тартки аз меъёр паст (72 фоиз) буд.

Ҷадвали 2: Ҳолати обанборҳо дар 30 сентябри соли 2011

обанбор	таъғирот дар давоми моҳ	ҳаҷми об дар соли 2010		ҳаҷми об дар соли 2011	
		млн.м ³	бо фоиз нисбат ба ғунҷоиш	млн.м ³	бо фоиз нисбат ба ғунҷоиш
Қайроққум	+210	3372	81	1483	35,6
Норак	+20	10542	100,3	10538	100,2

2.1.2. Растанипарварӣ

Ҷадвали 3: Замини кишт ва ҷамъоварии умумӣ

	с.2009	с.2010	9 моҳи соли 2010	9 моҳи соли 2011
Замини кишт, ҳазор гектар	875,1	839,5	832,1	855,1
Зироатҳои тирамоҳӣ	297,2	274,2	273,5	247,0
Зироати ғалладона	297,2	274,2	273,5	247,0
Зироатҳои баҳорӣ	577,9	565,3	558,6	608,1
Зироати ғалладона	164,6	185,7	183,1	176,3
гандум	79,9	90,0	89,7	81,0
ҷав	39,8	48,2	48,3	50,7
Зироатҳои техникаӣ	200,8	194,2	194,2	236,1
картошка	29,8	31,7	31,5	36,7
сабзавот	40,8	44,8	44,6	47,0
полизӣ	19,3	20,9	20,8	17,1
Ҷамъоварии умумӣ, ҳазор тонна				
сабзавот	1046,9	1142,6	774,7	829,4
ғалладона	1294,5	1261,6	1018,1	870,5
картошка	690,9	760,1	438,5	552,8
полизӣ	424,6	482,4	382,3	330,9

Манбаъ: Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар моҳҳои январ – сентябри соли 2011 дар ҳамаи категорияҳои хоҷагӣ 870495 тонна ғалладона, 299896 тонна пахта, 552829 тонна картошка, 829376 тонна сабзавот, 330876 тонна полизӣ, 179746 тонна мева ва 92989 тонна ангур истеҳсол карда шудааст, ки нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта пахта 69,9 фоиз, картошка 26,1 фоиз, сабзавот 7,1 фоиз, мева 16,8 фоиз ва ангур 42,9 фоиз зиёд, ғалладона 14,5 фоиз ва полизӣ 13,5 фоиз кам аст.

То 1 октябри соли 2011 хоҷагиҳои ҷамъиятӣ ва деҳқонӣ дар 3837 гектар замин

зироати барвақтӣ кишт намудаанд. Аз замини умумии кишт 3047 гектарро сабзавот ва 780 гектарро зироатҳои хӯроки чорво ташкил медиҳад. Нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта сабзавот 36 фоиз ва зироати хӯроки чорво 56 фоиз зиёд кишт карда шудааст.

То 1 октябри соли 2011 хоҷагиҳои ҷамъиятӣ ва хоҷагиҳои деҳқонӣ 32052 тонна ғалладонаи тухмӣ бе чуворимаккаи фонди эҳтиётӣ (аз он ҷумла 30274 тонна гандуми тухмӣ) захира намудаанд. Нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта тухмии ғалладона ва лӯбиёи тухмӣ 14 фоиз кам захира карда шудааст.

2.1.3. Чорвопарварӣ

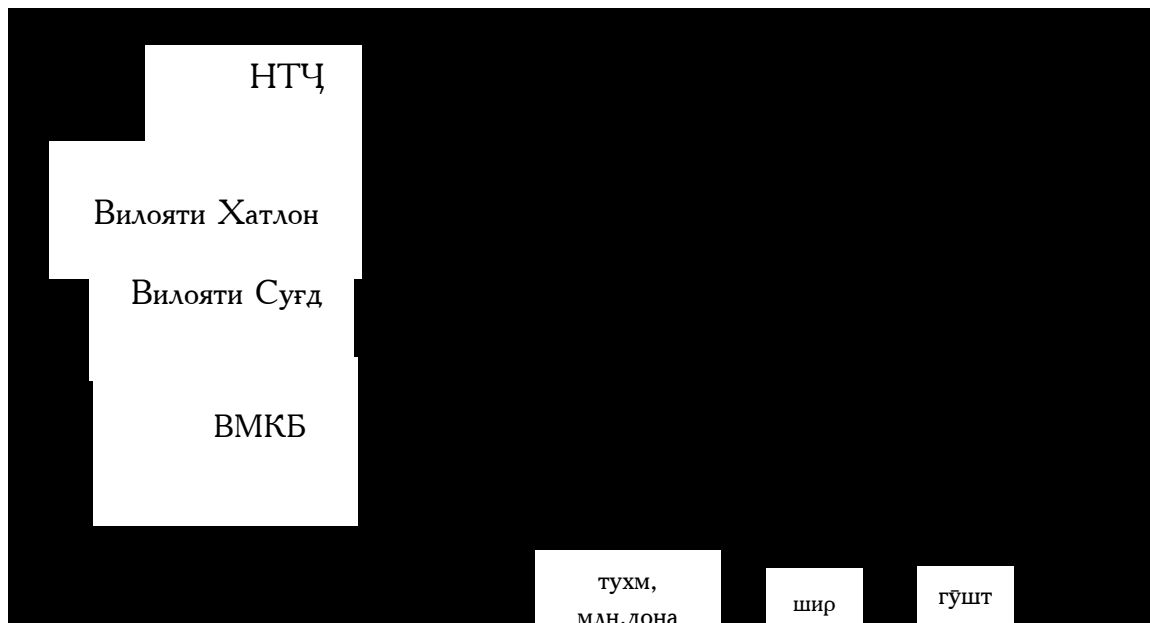
То 1 октябри соли 2011 дар ҳамаи категорияҳои хоҷагиҳо саршумори чорвои калон 1921,2 ҳазор сарро ташкил кардааст, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 56,7 ҳазор сар ё 3,0 фоиз зиёд аст. Дар ҳамин давра саршумори гӯсфанду буз 128,2 ҳазор сар ё 2,9 фоиз афзуд. Аз саршумори умумӣ 92,0 фоизи саршумори чорвои калон ва 81,9 фоизи саршумори гӯсфанду буз ба хоҷагиҳои аҳоли рост меояд.

Дар моҳҳои январ - сентябри соли 2011 ҳаҷми истеҳсоли гӯшт дар ҳамаи категорияҳои хоҷагиҳо 92635 тоннаро (дар вазни зинда) ташкил намуд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 5,2 фоиз зиёд аст. Дар давраи ҳисобот ҳаҷми умумии истеҳсоли шир умуман 466391 тоннаро ташкил намуд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2010-ум 5,6 фоиз зиёд аст. Дар моҳҳои январ – сентябри соли 2011 ба миқдори 186340 ҳазор дона тухм истеҳсол карда шудааст, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2010 - ум 14,4 фоиз зиёд аст.

Ҷадвали 4: Нишондиҳандаҳои асосии маҳсулоти чорвопарварӣ дар Ҷумҳурии

	2009	2010	9 моҳи соли 2010	9 моҳи соли 2011
Истеҳсолот, ҳаз. тонна				
Гӯшт (дар вазни кушта)	67,2	71,6	44,0	46,3
аз он ҷумла:				
гӯшти гову гӯсола	30,3	31,3	19,9	20,8
гӯшти гӯсфанду буз	33,4	37,0	22,0	23,2
гӯшти мурғ	1,0	1,6	0,7	0,7
гӯшти дигар намуди чорво	2,5	1,7	1,4	1,6
Шир	629,7	660,8	441,5	466,4
Тухм, млн. дона	188,4	231,9	162,9	186,3
Маҳсулноки				
Ҳисоби миёнаи ширдӯшӣ аз як сар модагови ширдеҳ, кг	1367	1403	1068	1093
Тухмзории як мурғи зоён, дона	165	163	127	119

Графики 5: Истеҳсоли маҳсулоти асосии чорвопарварӣ дар ҳамаи категорияҳои хоҷагӣ дар 9 моҳи соли 2011, ҳазор тонна

2.2. Таҳлили нархи истеҳсолкунанда
Ҷадвали 5: Тағйироти нархи истеҳсолкунанда

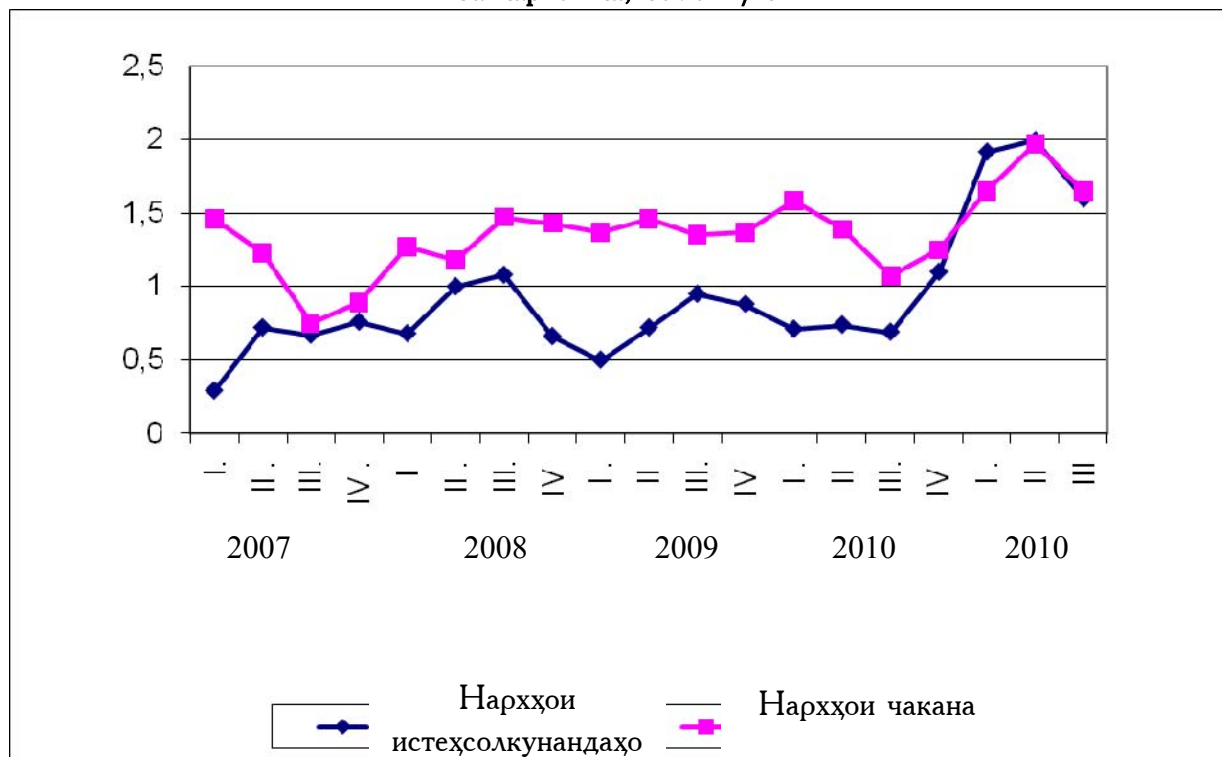
(сомонӣ/кг)

	2010				2011		
	сем. I	сем. II	сем. III	сем. IV	сем. I	сем. II	сем. III
Гандум	0,77	0,78	0,73	1,00	1,41	1,90	2,0
Шир	1,34	1,32	1,30	1,80	1,28	2,0	2,0
Картошка	0,71	0,74	0,69	1,10	0,92	2,0	1,6

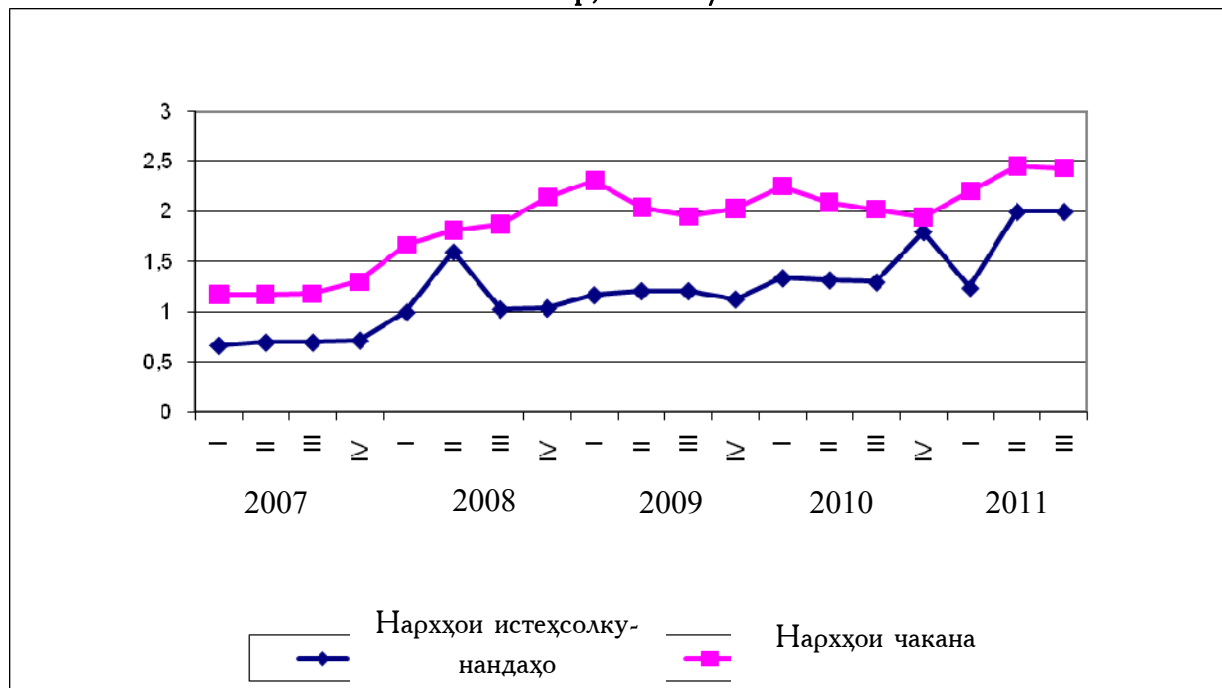
Манбаъ: Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар 9 моҳи соли 2011 воридоти гандум нисбат ба 9 моҳи соли 2010-ум 14,8 фоиз кам шудааст.

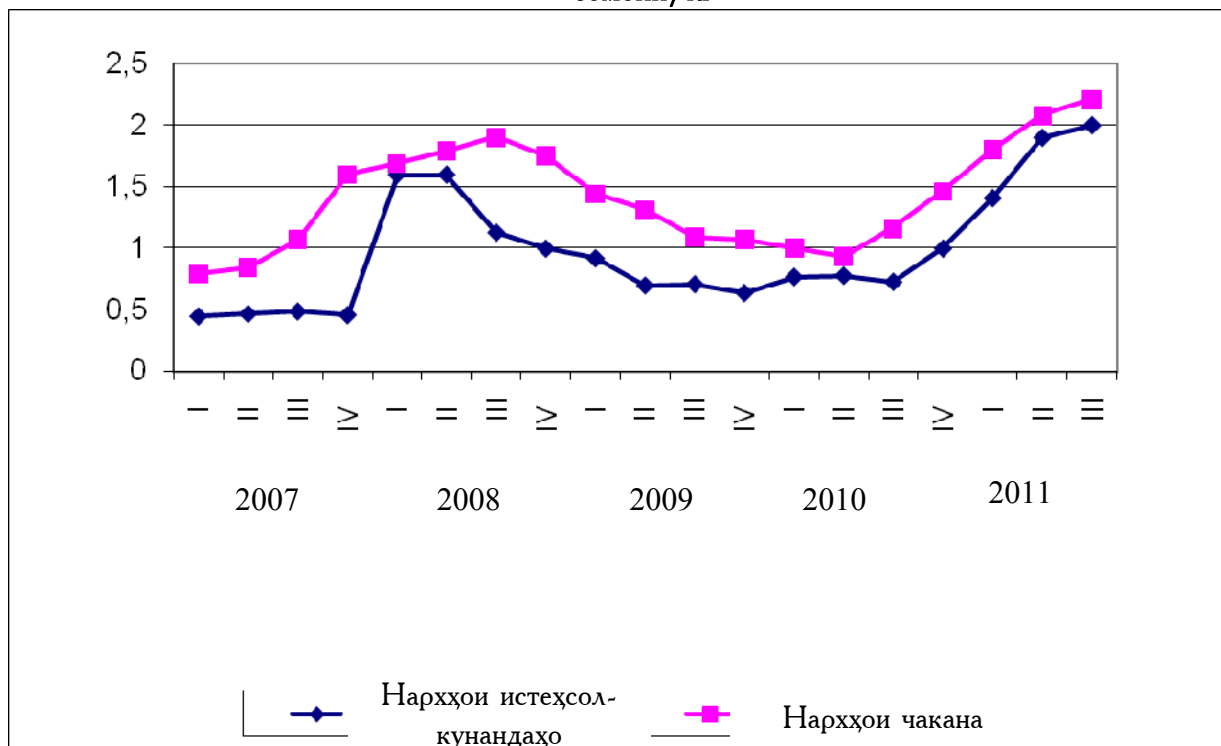
Графики 6: Тағйироти нархҳои чакана ва нархҳои истеҳсолкунандаҳо ба картошка, сомонӣ/кг

Графики 7: Тағйироти нархҳои чакана ва нархҳои истеҳсолкунандаҳои шир, сомонӣ/кг

Графики 8: Тағйироти нархҳои чакана ва нархҳои истеҳсолкунандаҳои гандум, сомонӣ/кг

Аз графикҳо дида мешавад, ки тамоюли тағйироти нархҳои чакана аз тағйироти нархҳои истеҳсолкунандаҳо зиёд аст. Чунин вазъият ба ҳамаи намудҳои маҳсулоти кишоварзӣ хос аст. (ниг. ба замимаи 3 ва 4).

2.3. Савдои маҳсулоти асосии озуқаворӣ

Дар Тоҷикистон ҳиссаи молҳои озуқаворӣ дар ҳаҷми умумии содирот дар 9 моҳи солҳои 2010 ва 2011 мутобиқан, 5,8 фоиз, 4,5 фоизро ташкил кардааст. Дар воридот таносуби онҳо хеле зиёд буда, мутобиқан 18,2 ва 19,2 фоизро ташкил дод.

Молҳои асосии воридшаванда аз инҳо иборатанд: гандум ва орд, ки таносуби бештарро ташкил медиҳанд, қанду шакар, рағани растанӣ, сабзавот, мевачот, маҳсулот аз орд (макарон, удро, макарони қўчқорак, нон, кулчаҳои қандин (пирожниҳо ва печениҳо), тухм, чой ва ғайраҳо.

Воридоти молҳои озуқаворӣ дар 9 моҳи соли 2011 нисбат ба 9 моҳи соли 2010-ум 10,2 фоиз кам шудааст, аз он ҷумла воридоти шакар 8,5 фоиз, рағани растанӣ 0,7 фоиз, тухм 34,1 фоиз ва картошка 61,5 фоиз кам шудааст. содироти сабзавот низ 35,6 фоиз ё 31,4 ҳазор тонна кам шудааст. Воридоти гандум 14,8 фоиз кам шуда, нисбат ба 309,6 ҳазор тоннаи 9 моҳи соли 2010-ум 263,8 ҳазор тоннаро ташкил дод, воридоти орд 13,6 фоиз кам шуд ва нисбат ба 271,2 ҳазор тоннаи 9 моҳи соли 2010-ум 234,2 ҳазор тоннаро ташкил дод. Воридоти макарон ва маснуоти макаронӣ 33,3 фоиз, шир ва маҳсулоти ширӣ 3,2 фоиз зиёд шудааст.

Ҷадвали 6: Содироту воридоти маҳсулоти асосии озуқаворӣ ва ҳиссаи онҳо дар ҳаҷми умумии савдо

(ҳазор тонна)

	содирот		воридот	
	9 моҳи с.2010	9 моҳи с.2011	9 моҳи с.2010	9 моҳи с.2011
Молҳои озуқаворӣ	217	146	923	829
аз он ҷумла:				
гандум	-	-	309,6	263,8
орд	0,8	-	271,2	234,2
қанду шакар	0,0	-	86,0	78,7
макарон, угро, макарони қучқорак ва ғайра	0,0	-	8,4	11,2
рағани растанӣ	0,0	-	57,3	56,9
шир ва маҳсулоти ширӣ	0,0	-	5,3	6,0
тухм	-	-	4,1	2,7
чой	0,0	0,0	4,8	5,0
картошка	0,3	0,0	25,7	10,0
сабзавоти тару тоза	135,0	82,6	0,8	1,5
меваҷот ва бехмеваи тару тоза	6,5	6,9	11,0	11,4
шарбати мева ва сабзавот	1,2	1,4	0,6	0,7
сабзавоти консервишуда, тоmatҳо	1,2	0,3	1,2	1,5
Ҳиссаи маҳсулоти хӯрокворӣ дар ҳаҷми умумӣ, ба ҳисоби фоиз	5,8	4,5	18,2	19,2

2.4. Мавҷудияти маҳсулоти озуқаворӣ ба ҳар нафар аҳоли

Мавҷудияти маҳсулоти озуқа ба ҳар нафар аҳоли ба воситаи тарози (баланси) озуқаворӣ ба ҳисоб гирифта мешавад. Дар тарози (баланси) озуқаворӣ ҳар кадом маҳсулоти асосии озуқа аз ҷиҳати мавҷудияти умумии худ маҳсулот ва истеъмоли он дар давраи муайян нишон дода мешавад, ки маъмулан як солро дар бар мегирад. Мавҷудияти умумии худ маҳсулот маҷмӯи захираи он дар оғози давра, истеҳсол ва воридоти маҳсулоти зикршуда дар ҳамаи давра мебошад. Истеъмоли умумӣ аз истеъмоли озуқа+хӯроки чорво+тухмӣ-талафот-содирот ва захираи охири давра иборат мебошад. Ба ҳар кадом давра мавҷудият ва истеъмоли ҳар кадом мол бояд мувофиқат кунад.

Дар мавриди мавҷуд будани тарози (баланси) озуқаворӣ барои якчанд сол, аз рӯи он тамоюли тағйироти мавҷудияти умумӣ, воридот, содирот, инчунин барои истеъмоли аҳоли ва барои хӯроки чорво мавҷуд будани озуқавориро мушоҳида кардан мумкин аст. Агар мавҷудияти умумии захираи озуқаворӣ барои истеъмоли аҳоли тақсим карда шавад, дар он сурат нишондиҳандаи муҳим ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳоли барои як сол мавҷуд будани озуқаворӣ ҳосил мешавад. Нишондиҳандаи мавҷудияти озуқаворӣ дар миқёси милли ба ҳисоби миёна оварда шудааст ва дар он манбаи дастрас будан ба хонавода (имконияти истеҳсол, дарёфт кардан ё гирифтани озуқа бо ҳар усул) ба назар гирифта намешавад.

**Ҷадвали 7: Истеъмоли маҳсулоти хӯрокворӣ ба ҳар нафар аҳоли
(ба ҳар нафар аҳоли, кг дар як моҳ)**

	9 моҳи с.2010	9 моҳи с.2011
маҳсулоти ғалладона (ба ҳисоби ғалла)	12,8	12,8
картошка	3,0	2,9
сабзавоту полизӣ	12,1	11,8
меваҷоту буттамева	3,4	3,9
қанду шакар ва маҳсулоти қаннодӣ	1,0	1,0
гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ	0,9	0,9
шир ва маҳсулоти ширӣ	6,1	5,4
тухм (дона)	4	4
равғани растанӣ	1,2	1,2
моҳӣ ва маҳсулоти моҳӣ	0,01	0,01

Манбаъ: Тадқиқоти буҷети хонаводаҳо

Таҳлили тарози (баланси) озуқаворӣ нишон медиҳад, ки мавҷудияти озуқаворӣ дар давоми солҳои охир устувор боқӣ мондааст.

Иттилооти муфассалро метавонед аз Замимаи 5 «Тарози (баланси) озуқаворӣ» дарёфт кунед.

ФАСЛИ III. ДАСТРАС БУДАНИ ОЗУҚАВОРИ

Мафҳуми дастрас будани озуқаворӣ маънии онро дорад, ки ҳамаи аъзои хонавода барои дарёфти маҳсулоте, ки талаботашонро ба истеъмоли озуқаворӣи хушсифат барои зиндагии солиму фаъолона қонеъ мекарда бошад, манбаи кофӣ доранд. Аъзои хонавода маҳсулотро метавонад ба воситаи истеҳсол барои истеъمولоти худ ба даст орад, аз бозор харидорӣ кунад, ё ҳамчун маҳсулоти хайрия дастрас намояд.

3.1. Таҳлили нархҳои истеъмоли

Нархҳои истеъмоли ба намудҳои асосии маҳсулоти хӯрокворӣ дар моҳи сентябри соли 2011 нисбат ба моҳи декабри соли 2010, ғайр аз нархи бехпиёз ва себ хеле баланд рафтанд (ниг. ба ҷадвали 8, Замимаи 4).

Ҷадвали 8: Сатҳи нархҳои миёна ба маҳсулоти хӯрокворӣи ҷудогона дар баҳши истеъмолот ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ

дар охири давра, бо сомони ва дирам ба як кг, литр, дона

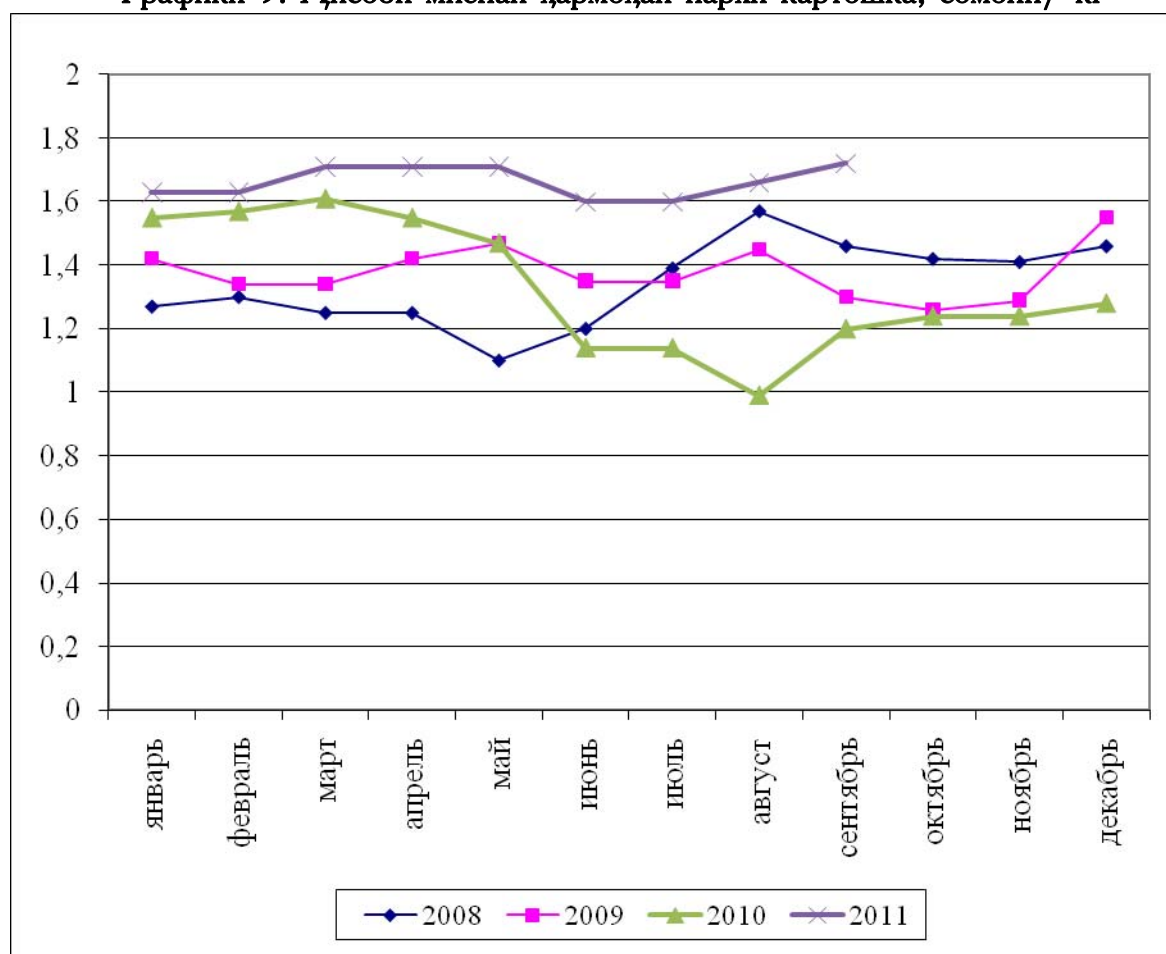
	с.2010		с.2011					
	сентябр	декабр	январ	март	май	июн	август	сентябр
гӯшти гов	19,10	19,85	20,08	20,28	23,44	23,70	25,16	26,35
равғани чорво	23,91	20,22	23,80	24,70	25,05	25,05	25,20	25,26
равғани пахта	6,06	7,52	7,52	7,97	9,23	9,68	9,91	9,91
шир	1,89	2,04	2,04	2,34	2,38	2,38	2,38	2,38
тухм (10 дона)	5,80	6,05	5,87	5,98	5,92	5,90	6,21	7,15
шакар	4,73	5,77	5,73	5,68	5,71	6,23	7,30	7,10
намак	0,74	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76
орди навъи 1-уми гандум	2,20	2,36	2,45	2,61	2,61	2,65	2,67	2,61
нони орди навъи 1-ум	2,29	2,29	2,29	2,29	2,29	2,29	2,29	2,85
биринҷ	5,34	5,15	5,13	5,14	5,26	5,44	5,84	5,84
картошка	1,20	1,40	1,63	1,71	1,71	1,60	1,66	1,72
бехпиёз	0,94	1,76	2,14	2,29	1,58	1,22	1,43	1,62
сабзӣ	1,61	0,95	1,24	1,40	2,18	1,71	1,43	1,35
себ	4,47	4,46	4,46	4,94	6,57	4,66	4,23	4,11
арақ	9,88	10,01	10,01	10,10	10,34	10,34	10,34	10,89

Аз аввали соли 2011 аз ҳама бештар нархи молҳои озуқаворӣ зерин қимат шудааст: карам - 1,7 баробар, гӯшти гӯсфанд - 34,8 фоиз, гӯшти гов - 31,3 фоиз, рағғани пахта - 30,3 фоиз, сабзӣ - 25,7 фоиз, шакар - 18,8 фоиз, тухм - 18,1 фоиз, гӯшти мурғи хонагӣ - 17,8 фоиз, шир - 16,9 фоиз, колбасаи чӯшонидашуда - 16,5 фоиз, маҳсулоти нимтайёри гӯштӣ - 14,2 фоиз, ярмаи чав - 11,4 фоиз, орди навъи 1-уми гандум - 10,8 фоиз, арақ - 8,8 фоиз, моҳии зинда - 7,2 фоиз, рағғани чорво - 7,1 фоиз, биринҷ - 6,8 фоиз, маҳсулоти турши ширӣ - 6,5 фоиз, оби маъданӣ - 6,1 фоиз, шарбатҳои меваю сабзавот - 5,9 фоиз, ярмаи марҷумак - 5,2 фоиз, шири баста - 5,1 фоиз, конфетҳои шоколадӣ - 5,0 фоиз, ярмаи дили гандум - 4,8 фоиз, маснуоти тамоқу - 3,0 фоиз, қаҳва ва кулчаҳои қандин (печени) - 2,8 фоиз, макарон - 2,6 фоиз, картошка - 2,3 фоиз, қаймоқ - 2,0 фоиз, чой - 1,2 фоиз ва намак - 0,9 фоиз.

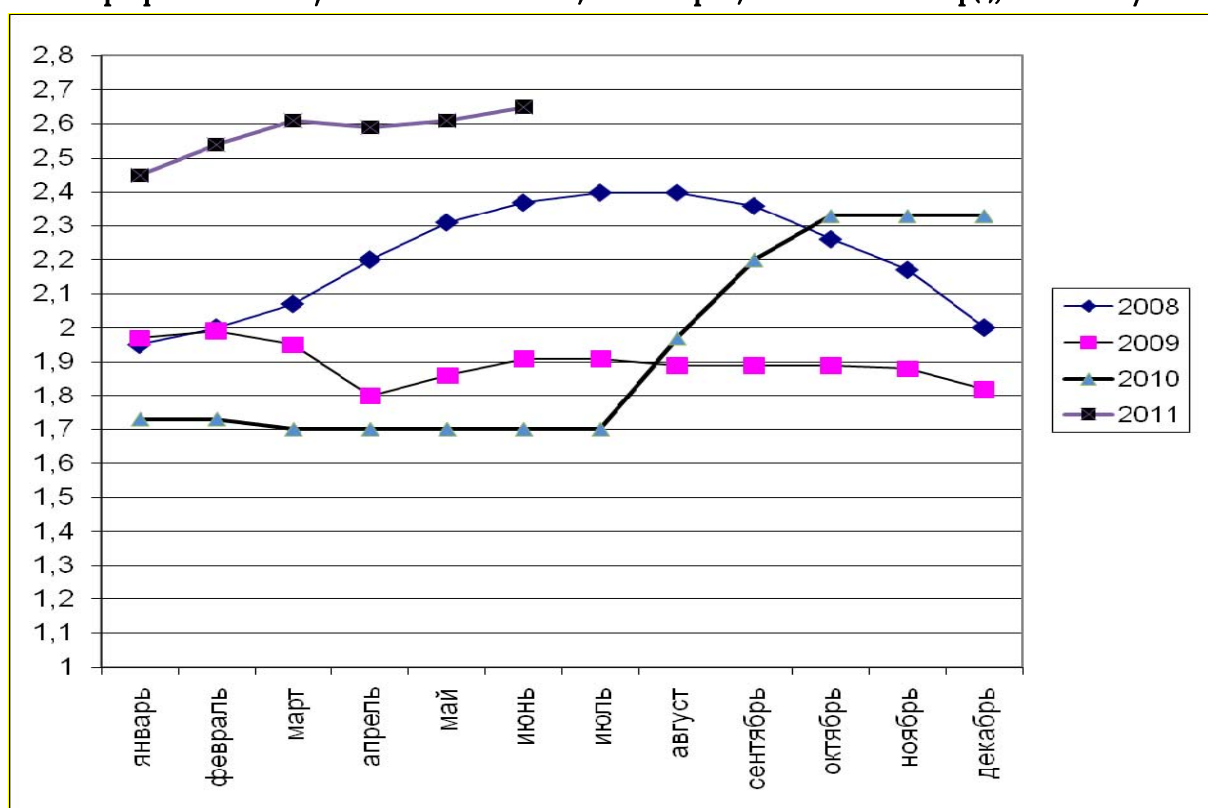
Дар айни ҳол нархи молҳои зерин арзон шуд: помидор - 56,0 фоиз, бодиринг - 51,8 фоиз, себ - 35,4 фоиз ва бехпиёз - 14,8 фоиз.

Графики 9: Ҳисоби миёнаи ҳармоҳаи нархи картошка, сомонӣ/ кг

Картошка. Нархи картошка вобаста ба тамоюлоти мавсим, ҳамчунин ба тамоюлоти талаботу пешниҳод алоқаманд аст. Нархи баланди мавсимӣ дар семоҳаи дуҷуми ҳар сол то ҳосили нави аввалин қайд карда мешавад. Дар семоҳаи якуми соли 2010 нархи 1 кг картошка 1,58 сомониро ташкил дод. Дар моҳи июн нарх паст шуда, як килограмм картошка 1,14 сомониро ташкил кард, дар моҳи сентябр бошад, нарх ба як килограмм картошка то ба 1,20 сомонӣ бардошта шуд. Дар моҳи декабри соли 2010, як килограмм картошка 1,28 сомонӣ ва марти соли 2011-ум 1,71 сомониро ташкил кард ва амалан то моҳи июли соли 2011 боқӣ монд, дар моҳи сентябр амалан тағйир наёфт (як килограмм 1,72сомонӣ) (ниг. графики 9).

Графики 10: Ҳисоби миёнаи моҳонаи нархҳои чакана ба орд, сомонӣ /кг

Орд. Нархи орд амалан то моҳи август тағйир наёфт ва ба ҳисоби миёна як килограмм 1,70 сомониро ташкил кард, дар моҳи август бошад, як килограмм 1,97 сомонӣ, дар моҳи сентябр бошад, як килограмм орд 2,20 сомониро ташкил дод. Дар семоҳаи чоруми соли 2010 нархи орд аз нав баланд рафта (ба 1 килограмм 2,33 сомонӣ) то охири семоҳаи чорум қиматшавӣ давом дошт. Дар давоми семоҳаи якуми соли 2011 нархи 1 килограмм орд аз ҳама баланд буд ва дар моҳи март 2,61 сомониро ташкил кард ва дар моҳи июн 1 килограмм то 2,65 сомонӣ қимат шуд, дар моҳи сентябр боз як килограмм 2,61 сомониро ташкил кард.

3.2. Даромад ва хароҷот

Маълумотҳо дар бораи даромаду хароҷот аз тадқиқоти буҷети хонаводаҳо гирифта шудаанд, аз 1-уми январи соли 2009 сар карда, дар заминаи тадқиқоти ҳар семоҳаи дар 3000 хонавода гузаронидашуда ва маълумотҳои соли 2008 бошанд, дар заминаи тадқиқоти ҳармоҳаи 925 хонавода гирифта шудаанд, ки аз фаслҳои зерин иборатанд: иттилооти демографӣ оид ба ҳаёати оила, манзил ва зерсохтор, ҳаҷми истеъмолот дар оила, аз он ҷумла истеҳсолоти мустақилона, фаъолияти иқтисодӣ дар соҳаҳои кишоварзӣ ва ғайрикишоварзӣ.

3.2.1. Даромад

Дар соли 2010 нисбат ба соли 2009 даромади пулӣ ба ҳар нафар 14,7 фоиз зиёд шуда, 160,5 сомониро ташкил кард. Дар 9 моҳи соли 2011 бошад, нисбат ба 9 моҳи соли 2010 даромади пулӣ ба ҳар нафар 19,2 фоиз зиёд шуда, 190,42 сомониро ташкил дод, (ниг. ба ҷадвали 9).

Ҷадвали 9: Нишондиҳандаҳои таъминот

	9 моҳи с.2010	9 моҳи с.2011
Даромади пулӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳоли (сомонӣ/ моҳ)	151,97	190,42
Афзоиши даромадҳои ҳақиқӣ (ба ҳисоби фоиз)	106,2	110,5
Ҳисоби миёнаи музди номиналии кор	339,65	425,72
Афзоиши ҳақиқии музди кор (ба ҳисоби фоиз)	112,7	110,5
Хароҷоти пулӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳоли (сомонӣ/моҳ)	143,35	185,23
Афзоиши ҳақиқии хароҷот (ба ҳисоби фоиз)	105,6	114,0

Манбаъ: Тадқиқоти буҷети хонаводаҳо ва маълумотҳои оморӣ ҷорӣ

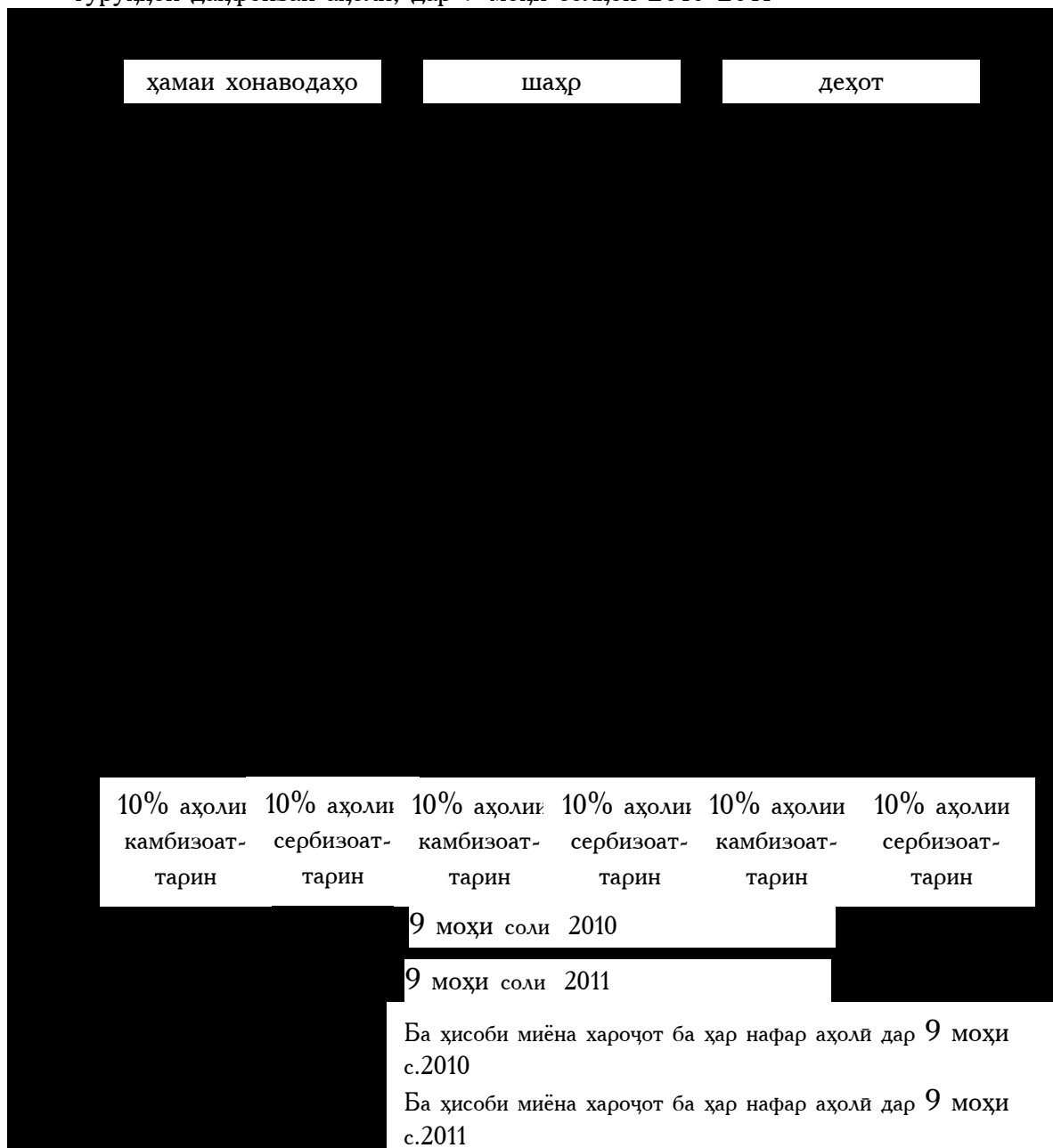
Манбаи муҳимтарини даромади пулӣ хонаводаҳо дар 9 моҳи соли 2011 мисли пештара даромади меҳнатӣ — 48,5 фоиз ва мадохилот аз фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ — 10 фоиз мебошад. Дар 9 моҳи соли 2011 таносуби даромади миёнаи гурӯҳҳои мухталифи даҳфоизаи аҳоли 13,8 баробарро ташкил кардааст.

3.2.2. Харочот

Дар 9 моҳи соли 2010 ва соли 2011 хароҷоти миёнаи аҳоли асосан аз ҳисоби болоравии нархҳо афзудааст (ниг. ба замимаи 8 ва графики 10).

Дар 9 моҳи соли 2011 таносуби хароҷоти миёнаи байни гурӯҳҳои мухталифи даҳфоизаи аҳоли 4 баробарро ташкил кард.

Графики 11. Суръати афзоиши хароҷот ба ҳар нафари аҳоли аз рӯи тақсироти гурӯҳҳои даҳфоизаи аҳоли, дар 9 моҳи солҳои 2010-2011

3.3. Камбизоатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Камбизоатӣ ва бо озуқаворӣ таъмин набудан бо ҳам зич алоқаманданд. Бо озуқаворӣ ва бо хӯрок таъмин набудан ба таври зайл тавсиф карда мешавад: «Одамон аз захираи кофии озуқан беҳавф ва серғизо, ки инкишофи муътадил, ҳаёти фаъол ва солимро таъмин менамояд, доимӣ ва муътамад баҳраманд нестанд. Ин вазъият дар натиҷаи ба андозаи кофӣ мавҷуд набудани озуқаворӣ, нокифоя будани қобилияти харидорӣ, тақсимоти нобаробар ё дар хонавода нобаробар ва ғайриқаноатбахш истеъмол шудани озуқаворӣ рӯй доданаш мумкин аст. Бо озуқаворӣ таъмин набудан, чандон баланд набудани сатҳи тандурустӣ ва беҳдошт, таҷрибаи нодурусти нигоҳубин ва хӯрдан сабабҳои асосии сатҳи бади таъминот буда метавонад. Бо озуқаворӣ ба таври кофӣ таъмин набудан метавонад доимӣ, мавсимӣ ё муваққатӣ бошад.

3.3.1. Стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ (СПКСК) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои 2010-2012

Стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои 2010-2012 (минбаъд-СПКСК) барномаи миёнамуҳлати амалӣ гардонидани Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2015 маҳсуб гардида, ҷабҳаҳои асосии рушди иқтисодию иҷтимоии кишварро дар ин давра, бо назардошти таъсири бӯҳрони иқтисодию молиявӣ ҷаҳонӣ муайян менамояд. Ҳадафҳои Стратегияи мазкур фаъолияти мушаххасро ҷиҳати татбиқи ислоҳоти институтсионалӣ ва иқтисодӣ дар бар гирифта, ба захираҳои мавҷуда ва эҳтиёҷоти иловагӣ асос ёфтааст ва барои ноил шудан ба рушди устувори иқтисодӣ, афзоиши ҳаҷм ва сифати хизматрасониҳои иҷтимоӣ ва дар маҷмӯъ баҳри паст кардани сатҳи камбизоатии аҳолии кишвар равона мегарданд.

Нишондиҳандаҳои стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар замимаи 2 оварда шудаанд.

3.4. Бо озуқаворӣ таъмин набудани хонаводаҳое, ки беш аз нисфи даромади худро барои маҳсулоти хӯрокворӣ сарф менамоянд

Бо озуқаворӣ таъмин набудани хонавода маънои чунин вазъиятро дорад: ба одамон озуқаворӣ хушсифату барои саломатӣ беҳавф, ки талаботи ба ғизодошташонро қонеъ мекарда бошад ва барои ҳаёти ғаёлонаю солимашон зарур мебошад, доимо аз ҷиҳати миқдори маҳсулот, иҷтимоӣ ва иқтисодӣ ба миқдори кофӣ дастрас нест.

Дар 9 моҳи соли 2011 нисбат ба 9 моҳи соли 2010 ҳиссаи хароҷот ба озуқаворӣ дар шаҳрҷойҳо 3,1 банди фоиз, дар деҳот 3,6 банди фоиз зиёд шудааст. Инчунин дар хонаводаҳое, ки 3 ва ё бештар фарзанд доранд, ҳиссаи хароҷоти истеъмолот ба маҳсулоти хӯрокворӣ 3,5 банди фоиз зиёд шудааст (ниг. ҷадвали 10).

Ҷадвали 10: Ҳиссаи хароҷоти истеъмолии хонаводаҳо барои хӯрокворӣ
(ба ҳисоби фоиз)

	9 моҳи соли 2010	9 моҳи соли 2011
Ҷумҳурии Тоҷикистон	56,9	60,4
аз он ҷумла:		
аҳолии шаҳрҳо	58,6	61,7
аҳолии деҳот	56,1	59,7
Вилоятҳо		
ш. Душанбе	60,1	64,3
ВМКБ	71,8	72,5
Вилояти Суғд	44,3	48,7
Вилояти Хатлон	61,1	67,3
НТҶ	65,9	64,9
Гуруҳҳои камбизоаттарин		
Хонаводаҳое, ки 3 ва бештар фарзанд доранд	58,5	61,1
Нафақахӯрон	70,5	67,9

Дар замимаи 6 иттилооти муфассал нисбати хароҷот, даромадҳо ва дахфоиза (детсилияҳо) оварда шудааст.

ФАСЛИ IV. ИСТЕЪМОЛОТ ВА ҲАЗМКУНӢ

Истеъмоли озуқаворӣ ба интихоб, таркиб, тайёр ва тақсим кардани озуқаворӣ дар оила мансуб аст. Ҳазмкунӣ қобилияти хӯроқро қабул карда, ба қувва табдил додани организми инсон мебошад. Барои истеъмоли озуқаворӣ парҳезгории дахлдорро доништан ва дар оила озуқавориро тақсим карда тавоништан зарур аст. Барои он, ки организм хӯроқро ҳазм карда тавонад, на танҳо вояи хӯроқи хушсифат, балки муҳити барои саломатии инсон форам, инчунин барои нӯшидани об созгор, аз хизмати асосии тиббӣ баҳраманд будан, хӯроқ пухта тавоништан ва усулҳои нигоҳдории озуқавориро доништан лозим аст. Нишондиҳандаи ниҳонии бехатарии озуқаворӣ вазъи таомхӯрии аҳоли мебошад.

4.1. Озуқаворӣ истеъмом кардани аҳоли

Яке аз усулҳои ошкор намудани бо озуқаворӣ таъмин набудан ва хӯроқи комилан серғизо ин ҳисобу китоби истеъмоли килокалория ба як узви хонавода дар як рӯз мебошад. Дар соли 2010 истеъмоли килокалория ба як нафар узви хонавода кам шуда, нисбат ба 2246,40 килокалорияи соли 2009 дар як шабонарӯз 2209,05 килокалорияро ташкил кард, ки аз меъёри тавсиякардаи Ташкилоти Умумиҷаҳонии Тандурустӣ (ТУТ) (дар як рӯз 2100 килокалория мебошад) андаке зиёд аст. Дар 9 моҳи соли 2011 истеъмоли килокалория ба як нафар узви хонавода кам шуда, нисбат ба 2233,29 килокалорияи 9 моҳи соли 2010 дар як шабонарӯз 2202,69 килокалорияро ташкил кард,

Дар 9 моҳи соли 2011 дар ҷумҳурӣ истеъмоли нон ва маҳсулоти нонӣ аз меъёри тасдиқкардаи тиббии истеъмомлот 22,3 фоиз зиёд аст, ба ҳисоби миёна истеъмомлот ба як нафар узви хонавода 115,2 килограмро ташкил медиҳад, ки ин барои ҳамаи минтақаҳои ҷумҳурӣ хос аст.

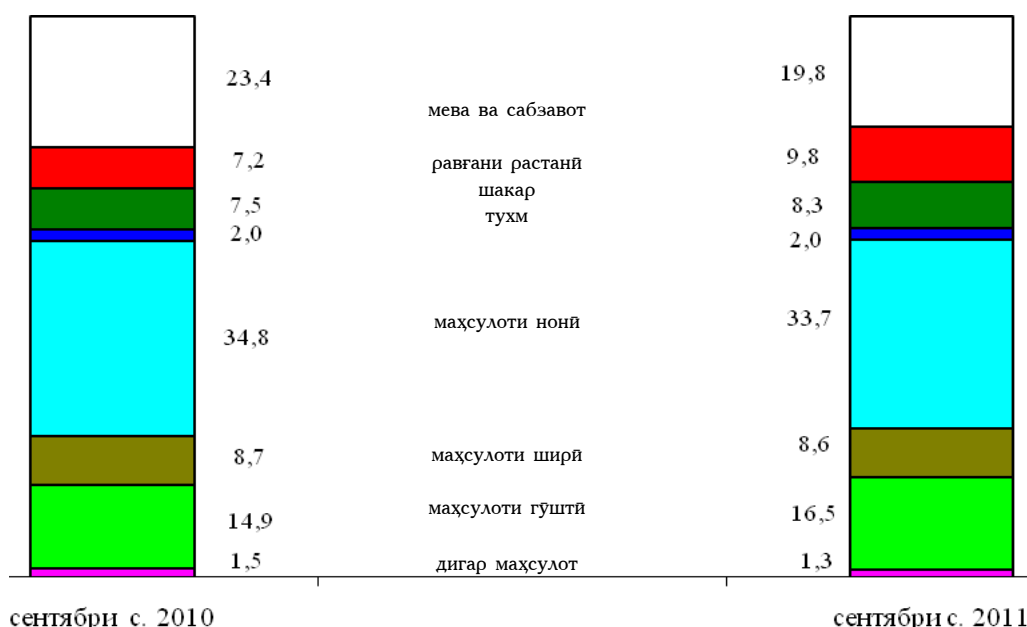
Умуман дар ҷумҳурӣ, дар 9 моҳи соли 2011 истеъмоли картошка ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳоли 26,1 кг, сабзавоту полизӣ 106,2 кг, шир ва маҳсулоти ширӣ 48,6 кг, гӯшт ва маҳсулоти гӯшти 8,1 кг, рағани растанӣ 10,8 кг, тухм 36 дона, қанду шакар ва маҳсулоти қаннодӣ 9 кг, мевачот 35,1 кг-ро ташкил кардааст.

Таносуби бештари хароҷоти хонаводаҳо ба хариди маҳсулоти хӯроқворӣ ба маҳсулоти нонӣ 36,7 фоиз рост меояд.

Дар айни замон, қайд кардан зарур аст, ки истеъмоли маҳсулоти хӯроқворӣ дар

гурӯҳҳои даҳфоиза нобаробар аст. Масалан, истеъмоли картошка дар 9 моҳи соли 2011 ба ҳисоби миёна ба як узви хонаводаи 10 фоизаи гурӯҳи аҳолии бештар таъминбуда, нисбат ба 10 фоизаи гурӯҳи камтаъмини аҳоли аз 1,5 баробар зиёд буд, мутаносибан, истеъмоли гӯшт ва маҳсулоти гӯшти 3 баробар, тухм 2,5 баробар, меваҷот 2,7 баробарро ташкил додааст.

Графики 12. Сохтори арзиши маҷмӯи маҳсулоти озуқа дар моҳи сентябри солҳои 2010-2011(дар охири моҳ, ба ҳисоби фоиз, ба як нафар)

Дар бораи истеъмоли маҳсулоти хӯрокворӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳоли дар хонаводаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар замимаи 9 маълумоти муфассал оварда шудааст.

Ҷадвали 11: Таркиби моддаҳои ғизобахши маҳсулоти дар як шабонаруз истеъмолшуда (бе пиво ва вино)

	Ба як узви хонавода дар як шабонаруз	аз он ҷумла:		Ба як узви хонавода дар як шабонаруз	аз он ҷумла:	
		дар шаҳрҳо	дар деҳот		дар шаҳрҳо	дар деҳот
	9 моҳи соли 2010			9 моҳи соли 2011		
сафеда, грамм	54,70	51,40	55,84	53,79	50,98	54,74
аз он ҷумла дар маҳсулоти чорво, грамм	8,41	8,06	8,53	8,25	8,27	8,23
равған, грамм	54,99	55,30	54,84	53,39	53,01	53,44
аз он ҷумла дар маҳсулоти чорво, грамм	10,37	11,21	10,06	10,45	11,29	10,13
Қарбогидридҳо, грамм	378,83	339,95	392,55	375,97	342,10	387,91
Қалориянокии маҳсулоти истеъмолшуда, к/кал	2233,29	2088,04	2283,86	2202,69	2071,43	2247,73
аз он ҷумла дар маҳсулоти чорво, к/кал	155,51	150,22	157,33	153,91	153,09	153,98

4.2. Нишондиҳандаҳои бехатарии озуқаворӣ, ки ба даромадҳои аҳоли вобаста нестанд

4.2.1. Беморӣ

Ҷадвали 12: Бемории аҳоли аз касалиҳои сирояткунанда

(ҳодиса)

	2010			2011		
	семоҳ.1	семоҳ.2	семоҳ.3	семоҳ.1	семоҳ.2	семоҳ.3
Ҷамағӣ	10388	21106	43010	9889	22483	40797
Бемориҳои сирояткунандаи шадиди рӯда	4055	14621	37837	3498	17459	36413
аз он ҷумла:						
исҳоли хунии бактериалӣ	137	425	776	175	376	678
арақии шикампеч (домана)	70	104	234	24	69	148
Гепатитҳои шадиди вирусӣ	2538	774	1963	2422	886	1626
Касалии сил	1264	1489	1313	1375	1642	1352
Брутселлэз	130	329	289	155	384	269
Бемориҳои паразитарӣ	8589	11379	13915	10429	15027	12820

Дар семоҳаи сеюми соли 2011 нисбат ба семоҳаи сеюми соли 2010 зиёдшавии бемориҳои аҳоли аз касалиҳои сирояткунанда ба андозаи 5,4 фоиз ба қайд гирифта шудааст. Бемориҳои сирояткунандаи шадиди рӯда 89 фоизи шумораи умумии касалиҳои сирояткунандаро ташкил медиҳанд, гепатитҳои шадиди вирусӣ —4 фоиз. Нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта бақайдгирии касалии домана 36,8 фоиз, гепатитҳои шадиди вирусӣ 17,2 фоиз, исҳоли хунии бактериалӣ 12,7 фоиз, бруцеллэза 6,9 фоиз кам шудааст..

Дар давраи ҳисобот бақайдгирии касалии сил нисбат ба семоҳаи сеюми соли 2010-ум 3 фоиз зиёд ба қайд гирифта шудааст.

Ҷадвали 13: Бемории кӯдакони 0-14 сола аз касалиҳои сирояткунанда

(ҳодиса)

	2010			2011		
	семоҳ.1	семоҳ.2	семоҳ.3	семоҳ.1	семоҳ.2	семоҳ.3
Ҳамагӣ	6119	14335	33731	6161	16573	31920
Бемориҳои сирояткунандаи шадиди рӯда	2497	11045	31012	2481	14407	29788
<i>аз он ҷумла:</i>						
исҳоли хунини бактериалӣ	47	170	336	73	150	378
арақай шикампеч (домана)	37	44	90	7	29	55
Гепатитҳои шадиди вирусӣ	2103	500	1645	1991	536	1272
Касалии сил	83	124	107	126	161	111
Брутселлэз	15	62	47	23	61	38
Бемориҳои паразитарӣ	5570	7743	9256	6775	9847	7917

Таносуби касалиҳои сирояткунанда дар кӯдакони 0-14 сола 78,2 фоизи шумораи умумии касалиҳоро дар семоҳаи сеюми соли 2011 ташкил медиҳад. Сирояти шадиди рӯда 93,3 фоизи шумораи касалиҳои сирояткунандаро дар кӯдакони 0-14 сола ташкил медиҳад ва нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 3,9 фоиз кам аст. Дар айни замон бақайдгирии касалии арақай шикампеч (домана) 38,9 фоиз, гепатитҳои шадиди вирусӣ 22,7 фоиз ва брутселлэз 19,1 фоиз кам шудааст.

Дар айни замон нишондиҳандаҳои бақайдгирии касалиҳои исҳоли хунини бактериалӣ 12,5 фоиз, сил 3,7 фоиз афзудааст.

4.2.2. Ҳифзи иҷтимоӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҷиҳати иҷрои фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи тадбирҳои тақвият додани сатҳи ҳифзи иҷтимоии аҳоли ва зиёд намудани маоши амалкунандаи вазифавии кормандони муассисаю ташкилотҳои буҷетӣ, андозаи нафақа ва стипендия» Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. аз якуми сентябри соли 2011:

- - музди меҳнати директорони институтҳо, пажӯҳишгоҳҳо ва дигар муассисаҳои Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон, Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ва Академияи илмҳои тибби назди Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба андозаи 3,3 маротиба ва музди меҳнати кормандони онҳо, Консерваторияи миллии Тоҷикистон ба номи Талабхӯча Сатторов ба андозаи 100 фоиз зиёд карда шавад;

- музди меҳнати кормандони раёсатҳои Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон, Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, Академияи илмҳои тибби назди Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кормандони дигар муассисаҳои илмии соҳавӣ ба андозаи 30 фоиз зиёд карда шавад;
- музди меҳнати кормандони соҳаи тандурустӣ, ки аз ҳисоби буҷети давлатӣ маблағгузорӣ мешаванд, ба андозаи 40 фоиз зиёд ва андозаи маоши заминавӣ барои ҳисоб намудани маоши вазифавии кормандони соҳаи тандурустӣ ба маблағи 112 сомонӣ муқаррар карда шавад;
- маоши вазифавии кормандони ташкилоту муассисаҳои соҳаҳои ҳифзи иҷтимоӣ ва фарҳанг, ки аз буҷети давлатӣ маблағгузорӣ мешаванд, ба андозаи 40 фоиз зиёд карда шавад;
- - музди меҳнати кормандони Иттифоқи композиторони Тоҷикистон ба музди меҳнати Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон баробар карда шавад;
- маоши вазифавии кормандони ташкилоту муассисаҳои соҳаи маориф, ки аз Буҷети давлатӣ маблағгузорӣ мешаванд, ба андозаи 30 фоиз зиёд карда шавад;
- маоши моҳонаи вазифавии раисон, муовинони раис ва судяҳои судҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, судҳои иқтисодӣ ва судҳои ҳарбии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо ва шаҳри Душанбе, судҳои шаҳрҳо, ноҳияҳо ба андозаи 100 фоиз зиёд карда шавад;
- маоши моҳонаи вазифавии раисон, муовинон ва судяҳои Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Суди конститусионии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва музди меҳнати моҳонаи вакили Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба андозаи 50 фоиз зиёд карда шавад;
- - музди меҳнати хизматчиёни давлатӣ, маошҳои вазифавии (меъёрҳои тарифӣ) кормандони прокурорӣ-прокурорҳо ва муфаттишони мақомоти прокуратура, хизматчиёни ҳарбӣ, ҳайати шахсии қаторӣ ва роҳбарикунандаи мақомоти корҳои дохилӣ ва кормандони дигар мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва маош барои рутбаи ҳарбӣ (махсус) аз рӯи қадвалҳои тарифии музди меҳнат, ки бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ гардидаанд, аз нав ҳисобӣ ва зиёд карда мешаванд.
- музди меҳнате, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 март соли 2003, №119 барои кормандони марказҳои (гурӯҳҳои) татбиқи лоиҳаҳои сармоягузорию давлатии бо ташкилотҳои байналмилалӣ молиявӣ амалишаванда муайян гардидааст, дар доираи маблағҳои барои нигоҳдории онҳо пешбинишуда ба андозаи 25 фоиз зиёд карда шавад;
- нафақаи меҳнатӣ ва иҷтимоии нафақахӯрон ба андозаи 25 фоизи ҳадди ақали нафақаи муқарраргардида зиёд карда шавад;
- андозаи амалкунандаи стипендияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва стипендияи аспирантҳо ва донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии миёнаи касбӣ (ба ғайр аз курсантҳои Донишгоҳҳои олии ҳарбӣ ва Академияи Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон) 40 фоиз зиёд карда шавад.

4.2.3. Таваллуд, фавт, афзоиши табиӣ аҳоли

Дар моҳҳои январ-сентябри соли 2011 мақомоти сабти асноди ҳолати шаҳрвандӣ (САҲШ) 205,9 ҳазор кӯдаки навзод ва 25,0 ҳазор шахсони фавтида, аз он ҷумла 2,3 ҳазор кӯдакони синни то 1 сола фавтидаро ба қайд гирифтаанд. Шумораи бақайдгирифташудаи кӯдакони навзоди дар мӯҳлатҳои дар асоси қонун муайян кардашуда 141,6 ҳазор нафар ё ин ки 68,8 фоизро ташкил дод.

Бақайдгирии кӯдакони навзод дар моҳҳои январ-сентябри соли 2011 нисбат ба ҳамаин давраи соли 2010–ум 11,3 фоиз ва бақайдгирии кӯдакони навзоди дар мӯҳлатҳои дар асоси қонун муайян кардашуда 6,8 фоиз зиёд шудааст.

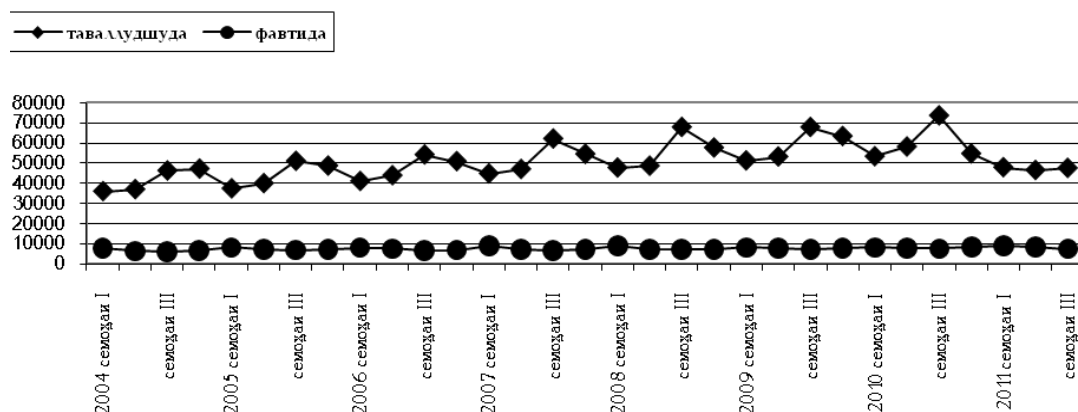
Коэффитсиенти умумии таваллуд ва коэффитсиенти умумии фавт аз рӯи баҳои пешакӣ мутаносибан ба 1000 нафар аҳоли 24,6 ва 4,3 нафар рост омадааст.

Ҷадвали 14. Бақайдгирии таваллуд ва фавт дар мақомоти сабти асноди ҳолати шаҳрвандӣ (САҲШ) дар солҳои 2010-2011

	<i>шумораи таваллуди ба қайд гирифташуда</i>				<i>шумораи шахсони фавтидаи ба қайд гирифташуда</i>		<i>афзоиши табиӣ аҳоли</i>	
	<i>ҳамагӣ</i>		<i>дар мӯҳлати дар асоси қонун муайян шуда</i>		<i>нафар</i>	<i>ба ҳисоби фоиз</i>	<i>на-фар</i>	<i>ба ҳисоби фоиз</i>
	<i>нафар</i>	<i>ба ҳисоби фоиз</i>	<i>нафар</i>	<i>ба ҳисоби фоиз</i>				
	<i>нафар</i>	<i>ба ҳисоби фоиз</i>	<i>нафар</i>	<i>ба ҳисоби фоиз</i>	<i>нафар</i>	<i>ба ҳисоби фоиз</i>	<i>на-фар</i>	<i>ба ҳисоби фоиз</i>
	<i>нисбат ба ҳамаин давраи соли гузашта</i>	<i>нисбат ба ҳамаин давраи соли гузашта</i>	<i>нисбат ба ҳамаин давраи соли гузашта</i>	<i>нисбат ба ҳамаин давраи соли гузашта</i>	<i>нисбат ба ҳамаин давраи соли гузашта</i>	<i>нисбат ба ҳамаин давраи соли гузашта</i>	<i>нисбат ба ҳамаин давраи соли гузашта</i>	<i>нисбат ба ҳамаин давраи соли гузашта</i>
соли 2010								
семоҳаи 1	53268	104,1	41020	x	8193	100,0	32827	105,3
семоҳаи 2	58079	109,3	43686	x	7982	104,9	35704	109,6
семоҳаи 3	73539	108,5	47869	x	7591	103,1	40278	111,3
семоҳаи 4	69452	109,8	54661	x	8200	106,2	46461	109,2
дар як сол	254338	108,1	187236	x	31966	103,5	155270	109,0
соли 2011								
семоҳаи 1	66206	124,3	47809	116,6	9120	111,3	38689	117,9
семоҳаи 2	65471	112,7	46393	106,2	8338	104,5	38055	106,6
семоҳаи 3	74180	100,9	47373	99,0	7504	98,9	39869	99,0

Графики 13.

Бақайдгирии таваллуд ва шахсони фавтида дар мақомоти сабти асноди ҳолати шаҳрвандӣ (САҲШ) дар солҳои 2004-2011

Афзоиши бақайдгирии таваллуд дар ҳамаи минтақаҳои ҷумҳурӣ мушоҳида мешавад, ғайр аз вилояти Суғд, ки дар онҳо 3,2 фоиз кам шуда, 42,7 ҳазор кӯдаки навзодро ташкил додааст. Дар ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ афзоиши бақайдгирии кӯдакони навзод дар мӯҳлатҳои дар асоси қонун муайян кардашуда 23,2 фоиз 32,7 ҳазор кӯдаки навзод, дар вилояти Хатлон 4,2 фоиз (54,6 ҳазор кӯдаки навзод), дар шаҳри Душанбе 1,3 баробар (8,9 ҳазор кӯдаки навзод), дар ВМКБ 5,3 фоиз (2,6 ҳазор кӯдаки навзод) - ро ташкил дод.

Ҷадвали 16. Шумораи таваллуд, фавт ва афзоиши табиӣи аҳоли дар моҳҳои январ-сентябри солҳои 2010-2011

	<i>шумораи таваллудҳои ба қайд гирифташудаи дар мӯҳлати дар асоси қонун муайян шуда</i>		<i>шумораи шахсони фавтида</i>		<i>афзоиши табиӣи аҳоли</i>	
	<i>с.2010</i>	<i>с.2011</i>	<i>с.2010</i>	<i>с.2011</i>	<i>с.2010</i>	<i>с.2011</i>
	нафар					
Ҷумҳурӣ	132575	141575	23766	24962	108809	116613
аз он ҷумла:						
ВМКБ	2511	2645	859	800	1652	1845
Вилояти Суғд	44158	42732	8347	8743	35811	33989
Вилояти Хатлон	52418	54595	8013	8595	44405	46000
ш. Душанбе	6919	8872	1865	2027	5054	6845
НТҶ	26569	32731	4682	4797	21887	27934
	ба ҳар 1000 нафар, аҳоли					
Ҷумҳурӣ	23,3	24,6	4,2	4,3	19,1	20,3
ВМКБ	15,2	17,1	5,2	5,2	10,0	11,9
Вилояти Суғд	26,4	25,1	5,0	5,1	21,4	20,0
Вилояти Хатлон	25,7	26,8	3,9	4,2	21,8	22,6
ш. Душанбе	13,1	16,1	3,5	3,7	9,6	12,5
НТҶ	20,9	24,9	3,7	3,7	17,2	21,3

Бақайдгирии шахсони ҷавид дар моҳҳои январ-сентябри соли 2011 –ум 25,0 ҳазор нафарро ташкил дод, ки нисбат ба моҳҳои январ-сентябри соли 2010-ум 5,0 фоиз зиёд аст. Афзоиши бақайдгирии шахсони ҷавид нисбат ба моҳҳои январ-сентябри соли 2011 дар шаҳри Душанбе – 8,7 фоиз (2,0 ҳазор ҷавид), дар ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ – 2,5 фоиз (4,8 ҳазор ҷавид), дар вилояти Суғд 4,7 фоиз (8,7 ҳазор ҷавид), дар вилояти Хатлон 7,3 фоиз (8,6 ҳазор ҷавид) мушоҳида мешавад. Дар ВМКБ бақайдгирии шахсони ҷавид – 6,9 фоиз кам шуда, 0,8 ҳазор ҷавидро ташкил додааст.

Афзоиши табиӣ аҳолии аз рӯи маълумоти пешакӣ дар моҳҳои январ-сентябри соли 2011-ум нисбат ба моҳҳои январ-сентябри соли 2010-ум 7,3 фоиз зиёд шуда 116,7 ҳазор нафар, ё ба 1000 нафар аҳолии 20,3 нафар рост омадааст.

4.2.4. Шумораи аҳолии

Бо назардошти бақайдгирии шумораи таваллудшудагон, ҷавидагон ва муҳоҷират дар соли 2011 ташкил дод:

	<i>шумораи аҳолии то 1.01. с.2011, ҳазор нафар</i>	<i>шумораи аҳолии то 1.04. с.2011, ҳазор нафар</i>	<i>шумораи аҳолии то 1.07. с.2011, ҳазор нафар</i>	<i>шумораи аҳолии то 1.10. с.2011, ҳазор нафар</i>	<i>нисбат ба ҳамин давраи соли 2010 (ба фоиз)</i>
Ҷумҳурии Тоҷикистон	7616,4	7653,7	7690,2	7727,4	102,2
аз он ҷумла:					
ВМКБ	206,3	206,8	207,3	207,7	100,8
Вилояти Суғд	2251,7	2261,7	2272,1	2284,1	102,1
Вилояти Хатлон	2693,9	2707,8	2721,7	2735,9	102,2
ш. Душанбе	730,5	733,0	734,5	736,2	101,7
НТЧ	1734,0	1744,4	1754,6	1763,5	102,4

МЕТОДОЛОГИЯ

1. Методологияи таҳлили бехатарии озуқаворӣ

«Бехатарии озуқаворӣ ва ғизо ҳамон вақт таъмин ҳисобида мешавад, ки агар озуқаворӣ мувофиқ (аз нуқтаи назари миқдор, сифат, бехатар будан, аз ҷиҳати иҷтимоию фарҳангӣ маъқул), *мавҷуд* ва *дастрас* бошад ва ҳамаи шахсон *ҳама вақт* барои таъмини ҳаёти фаъол ва солим чунин озуқавориро қаноатмандона *истеъмол ва ҳазм* кунад».

Мавҷуд будан: бехатар ва кофӣ будани озуқаворӣ аз ҷиҳати миқдор ва сифат

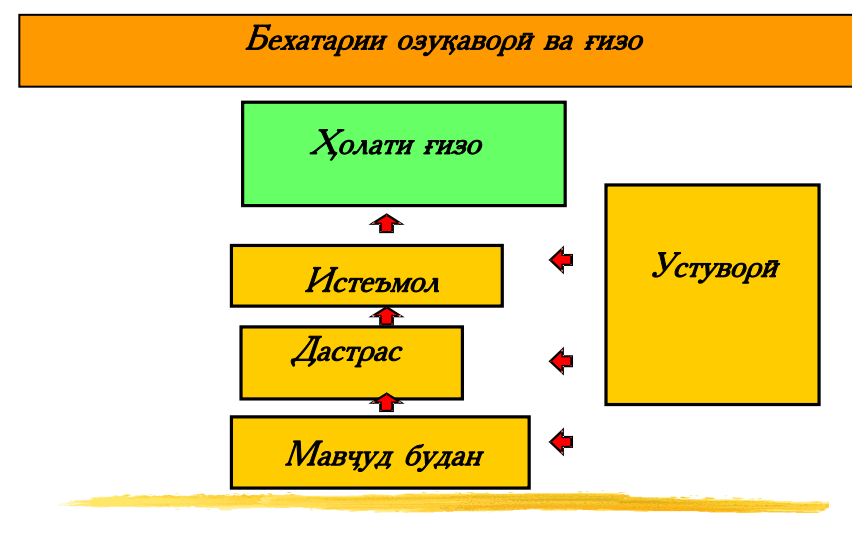
Дастрас будан: ҳамаи хонаводаҳо ва ҳамаи аъзои онҳо барои харидории миқдори зарурии озуқаворӣ (аз ҳисоби истеҳсолот, харид ва ёрӣ) ба қадри кофӣ захира доранд;

Истеъмолот ва ҳазм донишҷӯи ҳолати саломатӣ ва шароити тозагӣ (санитарӣ)

барои он зарур аст, ки организми инсон озуқавориро истеъмол ва ҳазм карда тавонад.

Устуворӣ доимо мавҷуд ва дастрас будани ғизо, истеъмол ва ҳазм кардани хӯрокворӣ мебошад. Агар озуқаворӣ мунтазам дастрас набошад, баъзе шахсон аз норасоии доимӣ ё муваққатии озуқаворӣ азият мекашанд.

Барои фаҳмо шудан, ҳамаи чор ҷиҳати бехатарии озуқаворӣ ва ғизо дар расми зер оварда шудааст:

Барои хонаводаҳо ва шахсони ҷудогона, ки дар ҷамъият зиндагӣ мекунанд, барои таъмини бехатарии озуқаворӣ мавҷуд будани чор самт зарур аст. Ин самтҳо бояд якбора дар ҳамаи сатҳи хонавода ва шаҳрванди ҷудогона (**сатҳи хурд**) то сатҳи ҷамоат (шаҳрак, ноҳия, вилоят), ки он ба **сатҳи миёна дохил** мебошанд, то сатҳи миллий ё умумиҷаҳонӣ яъне, **сатҳи калон**, таъмин бошанд.

Барои мақсадҳои мониторинги бехатарии озуқаворӣ нишондиҳандаи хеле муҳимро (мувофиқ) интихоб намудан ва онро мунтазам чен кардан зарур аст.

Усули тартиб додани тарози (баланси) озуқаворӣ аз рӯи намудҳои хӯрокворӣ (асосӣ):

Тарози (баланси) озуқаворӣ аз рӯи маҳсулоти заминавии хӯрокворӣ, асосӣ тартиб дода шудааст.

Ҳангоми тартиб додани тарози озуқаворӣ нишондиҳандаи маҳсулоти захира аз тарози соли гузашта гирифта шудаанд, яъне захираи охири соли гузашта, захираи то 1 январи соли ҷорӣ шуда метавонад. Оид ба нишондиҳандаи воридоту содироти маҳсулот маълумотҳои расмӣ истифода бурда шудаанд, вале аз рӯи истеҳсолот - маълумотҳои таъҷилий (пешакӣ).

Сарфи тухмӣ бо назардошти замини кишт ва бо истифодаи хароҷоти аслий ба 1 гектар кишт муайян карда шудааст. Талафот дар асоси меъёрҳои расмӣ муқарраршуда ҳисоб карда мешавад.

Барои муайян намудани сарфи тухм барои ҷӯҷабарорӣ, миқдори аслий ҷӯҷаҳо ва маводи меъёрӣ оид ба ҷӯҷабарорӣ аз шумораи тухми гузошташуда ба ҳисоб гирифта шудааст.

Озуқаворӣ, ки аҳоли истеъмол мекунад, инчунин хароҷоти хӯроки чорво дар асоси маълумотҳои тадқиқоти буҷети 3000 хонавода ҳисоб карда шудааст. Дар мавриди ҳисоби истеъмоли гӯшт аз тарафи аҳоли низ миқдори гӯште, ки барои риояи анъанаҳои миллий (дар вақти маросимҳои мотам, тӯй, маросимҳои миллий ва ғайра) сарф карда шудаанд, ба назар гирифта шудааст.

Тафсиrot

Ашхоси 16-сола ва калонсолтар, ки дар давраи тадқиқот (таҳлилшаванда) машғулият (машғулияти даромаднок) надоштанд; дар ҷустуҷӯи кор буданд, яъне ба ҳадамоти давлатии шуғли аҳолии муроҷиат кардаанд, ё дигар усули корёбиро истифода бурдаанд; тайёр буданд ба кор шурӯъ кунанд, **бекор** ҳисобида мешаванд.

Маҳсулоти умумии дохилӣ (МУД)-нишондиҳандаи маҷмӯи фаъолияти иқтисодии мамлакат мебошад. МУД бо нархҳои *асосию* бозорӣ (МУД-и номиналӣ) ва бо нархҳои муқоисавӣ (МУД-и ҳақиқӣ) ҳисоб карда мешавад.

Индекси нархҳои истеъмолии молҳо ва хизматрасонии пулакӣ ба аҳолия (ИНИ) тағйироти сатҳи умумии нархи молҳо ва хизматрасониро тавсиф мекунад. Индекс ченаки арзиши маҷмӯи ҳақиқии молҳо ва хизматрасонӣ дар давраи ҷорӣ нисбат ба арзиши он дар давраи асосӣ мебошад.

Музди миёнаи номиналии ҳармоҳаи кор бо роҳи тақсимкунии фонди аслии ҳисоб кардашудаи музди меҳнати кормандони ҳайати рӯйхат ва дучоякорон ба шуморае, ки барои ҳисоб кардани музди миёнаи кор қабул шудааст ва ба шумораи моҳҳои давраи ҳисобот қабул шудааст, ҳисоб карда мешавад.

Калориянокии хурок ба ҳар нафар аҳолия дар як шабонаруз. Ғизонокии озуқаворӣ истеъмолкардани ҳар нафар узви хонавода, инчунин таркибҳои кимиёвии он (сафедаҳою раған) мебошад.

Сатҳи бекорӣ расмӣ аз рӯи таносуби шумораи бекорони расмӣ ба қайд гирифташуда ва шумораи аҳолии дар иқтисодиёт фаъол, ба ҳисоби фоиз, ҳисоб карда мешавад.

Ихтисораҳои истифодашуда:

МУД	Маҳсулоти умумии дохилӣ
НТҚ	Ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ
ВМКБ	Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон
ИНИ	Индекси нархҳои истеъмолий
МРҲ	Мақсадҳои рушди ҳазорсола

Замимаи 1. Маълумоти мухтасари шароити обу ҳаво дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар семаҳои сеюми соли 2011

Моҳи июл дар ҷумҳурӣ ҳарорати гармии ҳаво мӯътадил буд. Ҳарорати миёнаи моҳонаи ҳаво дар водихо ва доманакӯҳҳо асосан наздикии меъёр буда, танҳо дар ноҳияҳои Фархор, Ҳисор ва Дарвоз 1-2⁰С аз меъёр баланд буда, дар доманакӯҳҳо ба 24+31⁰ С, ноҳияҳои кӯҳӣ 15+24⁰ С, Дарвоз 29⁰ С, дар баландкӯҳҳои ВМКБ 10+15⁰С гарм буд.

Ҳарорати пасттарини рӯзонаи ҳаво дар водихои НТЧ ва вилояти Хатлон рӯзҳои 14-15 июл дар ҳадди меъёр 30+35⁰ С гарм, дар водихои вилояти Суғд рӯзҳои 19,23 ва 25-26 июл то 32-34⁰ С гарм ба қайд гирифта шуд.

Ҳарорати нисбатан гарм дар водихои НТЧ дар рӯзҳои 5-7,9 ва 11-13 июл, ҳангоми баланд шудани ҳарорати рӯзонаи ҳаво то 39+41⁰ С гарм, вилояти Хатлон рӯзҳои 3-13, 23,24,30 ва 31 июл то 40+44⁰ С, вилояти Суғд рӯзҳои 4-7, 11-12 июл то 39+41⁰ С гарм ба қайд гирифта шуд. Дар ноҳияҳои кӯҳӣ ҳарорати ҳаво рӯзҳои 4-7 ва 11-12 июл то 39+41⁰ С гарм ва дар баландкӯҳҳои ВМКБ рӯзҳои 12-15 ва 21-27 июл то 20+23⁰ С гарм мушоҳида карда шуд.

Боришоти шиддатнокӣ гуногун дар баъзе аз ноҳияҳои кӯҳӣ дар давоми 17 рӯз ба қайд гирифта шуд.

Миқдори боришоти моҳона аз меъёр кам, дар водихои НТЧ 3-15 фоиз; дар водихои вилояти Хатлон бекориш, дар водихои Суғд 0-69 фоиз, гарби ВМКБ бекориш, шарқи вилоят 0-12 фоиз (Шаймоқ 122 фоиз, Мурғоб 128 фоиз)-ро ташкил дод. Дар баъзе ноҳияҳои алоҳидаи кӯҳӣ дар давоми 2 рӯз раъду барқи суст ба қайд гирифта шуд.

Шиддатҳои шимол то 15-20 м/с ва он дар давоми 8 рӯз (Анзоб, Хучанд, Айваҷ 22 м/с) ба мушоҳида расид. Дар НТЧ ва вилояти Хатлон аз 14 то 16 июл чангу ғубор ба қайд гирифта шуд.

Август дар ҷумҳурӣ ҳавои хушк ва гарм буд. Ҳарорати миёнаи моҳонаи ҳаво дар аксари ноҳияҳои дар водихо буда 1-2⁰ С аз меъёр баланд буд, танҳо дар ноҳияҳои Ҷиргатол ва Дарвоз 4⁰ С аз меъёр баланд, дар ноҳияҳои баландкӯҳ дар ҳадди меъёр ва дар водихо ва доманакӯҳҳо 25+30⁰ С гарм, дар ноҳияҳои кӯҳӣ 20+24⁰ С гарм, дар баландкӯҳҳо 10+15⁰ С гарм мушоҳида шуд.

Дар давоми моҳ ҳарорати нисбатан гарми ҳаво дар ҷумҳурӣ рӯзҳои 1-8, 14-24 август ба қайд гирифта шуд. Ҳарорати миёнаи шабонарӯзии ҳаво дар ин давра 2-4⁰ С аз меъёр баланд буд.

Ҳарорати нисбатан пастӣ ҳаво дар рӯзҳои 26-31 август мушоҳида карда шуд. Дар ин муддат дар аксари ноҳияҳои ҷумҳурӣ чараёни ҳавои сард дохил шуда, дар ноҳияҳои кӯҳӣ тобеи ҷумҳурӣ ва вилояти Суғд борони суст борид. Дар ҷануб ва ноҳияҳои марказии ҷумҳурӣ тӯфони чангу хок ба вучуд омад. Дар натиҷа ҳарорати ҳаво паст фаромада, дар водихо то 25+30⁰ С гарм, дар ҷануб то 34⁰ С гарм буд. Ҳарорати миёнаи шабонарӯзии ҳаво аз меъёр 2-3⁰ С, дар шимоли ҷумҳурӣ то 6⁰ С паст буд.

Миқдори боришоти моҳона дар водихо аз меъёр кам, фақат дар шимоли чумхурӣ аз меъёр зиёд (дар водихо 1-5 мм, дар кӯҳҳо 1-14 мм) буд.

Сентябр дар чумхурӣ ҳаво гарми муътадил ва бо каме боришот хос буд. Ҳарорати миёнаи моҳонаи ҳаво дар аксари ноҳияҳо 1-2⁰ С аз меъёр баланд ва дар водихо ва доманакӯҳҳо 19+25⁰ С, кӯҳҳо 12+19⁰ С, Дарвоз 25⁰ С ва шарқи ВМКБ 5+10⁰ С гарм буд.

Ҳарорати ҳавои нисбатан гармтар дар чумхурӣ дар нимаи аввали моҳ ба қайд гирифта шуд. Дар ин давра ҳарорати рӯзонаи ҳаво дар водихо то 31+36⁰ С, шабона то 15+20⁰ С, дар баъзе ноҳияҳои чануб рӯзона то 37+39⁰ С, дар ноҳияҳои кӯҳӣ рӯзона 28+33⁰ С (баъзе рӯзҳо ноҳияи Дарвоз 33+38⁰ С), баландкӯҳҳо 15+20⁰ С гарм мушоҳида карда шуд.

Ҳарорати нисбатан паст дар аксари водихо рӯзҳои 16, 23, 29-30 сентябр ба қайд гирифта шуд. Дар ин давра дар аксари ноҳияҳои чумхурӣ ҳарорати ҳаво рӯзона ба 24+28⁰ С гарм буд.

Миқдори боришот дар аксари ноҳияҳои чумхурӣ аз меъёр кам буда, дар баъзе ноҳияҳои кӯҳӣ ва баландкӯҳ дар ҳадди меъёр буд. Дар водихо ва доманакӯҳҳои вилояти Суғд 12-75 фоиз (Деҳавз 202 фоиз), водихо ва доманакӯҳҳои вилояти Хатлон 0-15 фоиз, ноҳияҳои тобеи чумхурӣ 0-38 фоиз (Лахш 133 фоиз), ғарби ВМКБ 0-53 фоиз (Дарвоз 221 фоиз, Ишкошим 314 фоиз), шарқи ВМКБ 0-83 фоиз (Мурғоб 133 фоиз, Чавшанғоз 143 фоиз, Шаймоқ 170 фоиз)-и меъёр буд.

Дар давоми моҳ шиддатёбии шамол бо суръати то 15-18 м/с дар ноҳияҳои Хучанд, Анзоб, Айваҷ ва Булункул мушоҳида карда шуд. Дар чануби чумхурӣ (Айваҷ) туфони чангу хок ба қайд гирифта шуд.

Дар баъзе маҳалҳо дар давоми 1 рӯз асосан дар доманакӯҳҳо ва ноҳияҳои кӯҳӣ ба амал омадани раъду барқ мушоҳида карда шуд.

Шарҳи оби дарёҳо ва обанборҳо

Дар моҳи **июл** дар дарёҳои ВМКБ, Вахш, Панҷ, Зарафшон, дарёҳои чануби қаторкӯҳи Ҳисор сарфи баланди оби дарёҳо боқӣ монд.

Сарфи миёнаи моҳонаи об аз меъёр кам ва наздики меъёр (70-100 фоиз), нисбати соли гузашта бошад, аз меъёр кам ва ба меъёр наздик (50-110 фоиз) буд.

Ҳаҷми обанбори Норак дар давоми моҳи июл 1582 млн. м³ зиёд шуда 10097 млн.м³ –ро ташкил дод, ки аз ҳаҷми моҳи июли соли гузашта 108 млн.м³ зиёд аст.

Ҳаҷми обанбори Қайроққум дар давоми моҳи июли 400 млн. м³ кам шуда, 1574 млн.м³ –ро ташкил кард, ки аз ҳаҷми июли соли гузашта 1374 млн.м³ кам аст.

Сатҳи оби кӯли Сарез дар давоми моҳ ба андозаи 167 см баланд шуд.

Пешгӯиҳои обу ҳавосанҷҳо дар моҳи июли соли чорӣ 86 фоиз дуруст буд.

Август соли чорӣ дар дарёҳои чумхурӣ пастшавии сарфи об ба қайд гирифта шуд. Дар дарёҳои Зарафшон, Вахш ва дарёҳои ВМКБ бо сабаби обшавии барф сарфи оби дарёҳо баланд гардид.

Сарфи миёнаи моҳонаи оби дарёҳои Зарафшон, Вахш ва дарёҳои ВМКБ наздикии меъёр (91-115 фоиз) буд. Нисбати соли гузашта бошад, миқдори серобии дарёҳои чумхурӣ аз меъёр паст (70-95 фоиз) буд.

Ҳаҷми обанбори Норақ дар давоми моҳи август 421 млн. м³ зиёд шуда, 10518 млн.м³ –ро ташкил дод, ки аз ҳаҷми соли гузашта 26 млн. м³ кам мебошад.

Ҳаҷми обанбори Қайроққум дар давоми моҳ 301 млн. м³ кам шуда 1273 млн. м³ –ро ташкил дод, ки аз ҳаҷми соли гузашта 1998 млн. м³ кам аст.

Сатҳи оби кӯли Сарез 228 см зиёд шуда 2362 см-ро ташкил дод, ки нисбати соли гузашта 188 см паст мебошад.

Пешгӯиҳои обу ҳавосанҷҳо дар моҳи августи соли қорӣ 85 фоиз дуруст буд.

Сентябр дар дарёҳои чумхурӣ пастшавии сарфи об давом ёфт.

Сарфи миёнаи моҳонаи об дар аксари дарёҳои чумхурӣ дар ҳадди аз меъёр баланд (91-140 фоиз), фақат дар дарёҳои Варзоб-Даҳана ва Кофарниҳон-Тартки аз меъёр паст (72 фоиз) буд. Нисбати соли гузашта бошад, аз меъёр паст ва дар ҳадди меъёр (60-100 фоиз) буд.

Ҳаҷми обанбори Норақ дар давоми моҳи сентябр 20 млн. м³ зиёд шуда, 10538 млн. м³ –ро ташкил дод, ки нисбат ба ҳаҷми соли гузашта наздик буд.

Ҳаҷми обанбори Қайроққум дар давоми моҳ 210 млн м³ зиёд шуда, 1483 млн. м³ –ро ташкил кард, ки аз ҳаҷми соли гузашта 1889 млн. м³ кам аст.

Сатҳи оби кӯли Сарез ба 50 см зиёд шуда 2412см-ро ташкил дод.

Пешгӯиҳои обу ҳавосанҷҳо дар моҳи сентябри қорӣ 90 фоиз дуруст буд.

Замимаи 2 Нишондиҳадаҳои асосии Мониторинги Стратегияи паст кардани Сатҳи камбизоатӣ дар давраи солҳои 2010-2012
(Аз руи маълумотҳои Агенсии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон)

Бахши вазифавӣ

Бахши «Рушди макроиқтисодӣ»

навъи нишондиҳанда	номгӯӣ	воҳиди ченак	нишонди- ҳанда дар с.2008	нишонди- ҳанда дар с.2009	нишонди- ҳанда дар с. 2010	9 мохи соли 2011	нишонди- ҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи таъсир	Рушди воқеии солонаи МУД	%	7,9	3,9	6,5	7,5	7,0
	Даромади буҷети давлатӣ нисбат ба МУД	%	19,7	20,3	20,0	30,3	23,5
	Даромадҳои ҷорӣ нисбат ба МУД	%	18,7	17,7	18,0	21,1	19,0
	Сатҳи таваррум	%	11,8	5,0	9,8	9,0	7,0
	Сармоягузори дар сармояи асосӣ нисбат ба МУД	%	24,5	18,1	17,9	15,8	17,5
	Содироти молу хизматрасонӣ нисбат ба МУД	%	34,9	26,2	21,2	-	27,8
нишондиҳандаи захираҳо	Хароҷоти буҷети давлатӣ нисбат ба МУД (бе барномаи мутамарказии сармоягузори инвеститсионӣ)	%	28,7	27,4	26,1	29,0	26,6

Бахши «Беҳбудии фазои сармоягузорӣ, рушди бахши хусусӣ ва соҳибкорӣ»

навъи нишондиҳанда	номгӯӣ	воҳиди ченак	нишондиҳанда дар с.2008	нишондиҳанда дар с.2009	нишондиҳанда дар с.2010	9 мохи соли 2011	нишондиҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи таъсир	Саҳми бахши хусусӣ дар МУД	%	46,8	47,5	48,3	-	66
	Афзоиши ҳамасолаи ҳаҷми сармоягузориҳо (ба истисноии сармоягузориҳо ба бахши аввалия)	%	100	82,2	111,5	-	125

Бахши «Ҳамкориҳои минтақавӣ ва ҳамгирӣ ба иқтисодиёти ҷаҳонӣ»

нишондиҳандаи натиҷаҳо	Ҳаҷми муомилоти тиҷорати хориҷӣ нисбат ба МУД	%	90,7	79,8	68,3	-	70,7
	Афзоиши содироти электроэнергия бо ифодаи пулӣ	%	0,2	2,2	-94,6	-16,8	18,4
	Афзоиши содироти маҳсулоти саноати сабук	%	-	-0,8	83,1	41,2	10
	Афзоиши содироти маҳсулоти меваю сабзавот	%	22,5	4,6	8,5	-13,9	4,8
	Афзоиши ҳаҷми савдои дохилиминтақавӣ	%	13,5	12,5	10,2	9,1	14,0
	Афзоиши сафари сайёҳон ба Тоҷикистон	ҳаз. нафар	2744	6506	2863	2475	347,3
	Бо кор таъмин намудани шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷи кишвар тавассути фирмаҳои (корхонаҳои хурде), ки иҷозатнома доранд	ҳаз. нафар	11,0	15,5	18,9	-	17,0

Пешрави босуботи афзоиши иқтисодиёт (бахши истеҳсоли)

Бахши «Бехатарии озуқаворӣ ва рушди соҳаи кишоварзӣ»

навъи нишондиҳанда	номгӯӣ	воҳид и ченак	нишонди- ҳанда дар с.2008	нишонди- ҳанда дар с.2009	нишонди- ҳанда дар с.2010	9 моҳи соли 2011	нишонди- ҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи натиҷаҳо	Афзоиши маҷмӯи маҳсулоти соҳаи кишоварзӣ	%	100,0	110,6	106,8	109,1	118,1
	Афзоиши ҳосилнокии меҳнат дар соҳаи кишоварзӣ	%	100,0	105,0	101,2	-	112,0
	Афзоиши ҳисоби миёнаи ҳосилнокии пахта	с/га	15,6	17,8	17,5	-	25
	Афзоиши содироти маҳсулоти кишоварзӣ	%	100,0	102,8	108,5	86,1	117,4
	Афзоиши маҳсулоти чорводорӣ	%	100,0	106,0	107,7	106,6	121,0
	Афзоиши даромади хонаводаҳо	%	100,0	101,7	107,8	-	123,0
	Кам кардани сатҳи умумии шӯршавии заминҳои кишоварзӣ	%	96,6	97,0	97,0	-	98,6
	Кам кардани масоҳати умумии заминҳои ботлоқшуда	%	97,0	98,0	98,0	-	99,0

Бахши «Рушди инфрасохтор, энергетика ва саноат», Нишондиҳандаҳои бахши нақлиёт

навъи нишондиҳанда	номгӯӣ	воҳиди ченак	нишондиҳанда дар с.2008	нишондиҳанда дар с.2009	нишондиҳанда дар с.2010	9 мохи соли 2011	нишондиҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи натиҷаҳо	Ҳаҷми боркашонии байналхалқии автомобилӣ	ҳаз.тонна	800,5	937,0	908	842,2	820
	Ҳаҷми мусофиркашонии автомобилӣ байналхалқӣ	ҳаз.мус.	394,7	416,5	429	156,6	480
	Ҳаҷми инвестицияҳои дохилӣ ва хориҷӣ ба лоиҳаҳои нақлиётӣ	млн.долл	360,6	103,5	...	...	648,8

Нишондиҳандаҳо оид ба фасли каммуникатсия

нишондиҳандаи таъсир	Ҳаҷми хизматрасонӣ, ки ширкатҳои хусусӣ пешниҳод кардаанд, бо ифодаи пулӣ	млн. сомонӣ	648,8	775,2	1675,0	1300,4	805,9
	Афзоиши шумораи истифодабарандагони Интернет	ҳаз. муштарӣ	495,6	416,5	1242,8	1778	543,7

Нишондиҳандаҳо оид ба бахши энергетика

нишондиҳандаи натиҷаҳо	Афзоиши иқтидорҳои истеҳсоли қувваи барқ	ҳаз Квт	683	9	-	-	6044,6
	Истихроҷи ангишт	ҳаз.т	198,5	176,1	199,7	170,9	220,0
	Истихроҷи нафт	ҳаз.т	25,8	26,2	27,0	19,6	28,8
	Истихроҷи газ	млн. м³	16,1	19,9	22,8	15,1	24,5
	Миқдори НОБ-ҳои хурди сохташуда	адад	27	10	2	2	100
Баланд бардоштани таърифаҳои нерӯи барқ	сент	1,41	1,81	2,1	1,89	3,12	

Нишондиҳанда оид ба баҳши саноат

навъи нишондиҳанда	номгуӣ	воҳиди ченак	нишондиҳанда дар с.2008	нишондиҳанда дар с.2009	нишондиҳанда дар с.2010	9 моҳи соли 2011	нишондиҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи натиҷаҳо	Ҳаҷми истеҳсолоти саноатӣ	млн сомони	6105,9	6500,9	7082,2	5054,4	8737,2
	Ҳаҷми нахи пахтаи коркардшуда	ҳаз.тонна	115,7	92,2	95,2	33,3	26,1
	Ҳаҷми чарми кордкардшуда	ҳаз.тонна	-	56,3	45,3	146,3	521,0
	Ҳаҷми пашми кордкардшуда	тонна	161,2	11,0	-	-	840,0
	Ҳаҷми истеҳсолоти ресмони абрешими хом	тонн	42,3	27,4	19,0	16,6	4,5
нишондиҳандаи самара	Ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноати сабук /хӯрокворӣ	млн сомонӣ	732,0/1 264,6	705,3/ 1360,1	881,9/ 1782,6	624,7/ 1488,1	957,5/ 1420,0

Баҳши иҷтимоӣ Баҳши «Рушди соҳаи маориф ва илм»

	номгуӣ	воҳиди ченак	нишондиҳанда дар с.2008	нишондиҳанда дар с.2009	нишондиҳанда дар с.2010	9 моҳи соли 2011	нишондиҳанда дар с.2012
Кудаконе, ки ба низомии таҳсилоти ибтидоӣ ва умумӣ фаро гирифта шудаанд		% аз шумораи умумии кудакони синни дахлдор	98,1	98,5	97,6*	х	98,0
Таъминот бо компютер (теъдоди хонандагон ба 1 компютер)		нафар		76	40	х	20,0
Миқдори ҷойҳои нави нишаст барои хонандагони мактабҳо		адад	22073	24930	17602	6499	60000
Миқдори мактабҳои сохташуда		адад	149	114	83	21	500
Миқдори китобҳои чопшуда		млн.дона	1,3	0,7	1,1	х	
Коэффитсиенти шумораи хонандагон ба 1 омузгор		нафар	17,0	18	18,1	х	20,0

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

Бахши «Рушди соҳаи тандурустӣ»

навъи нишондиҳанда	номгӯӣ	воҳиди ченак	нишондиҳанда дар с.2008	нишондиҳанда дар с.2009	нишондиҳанда дар с.2010	9 мохи соли 2011	нишондиҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи таъсир	Фавти кӯдакони то 5 сола	ба 1000 нафар зиндатоваллудшудагон	53,0	...	50	...	37,0
	Фавти кӯдакони то 1 сола	ба 1000 нафар зиндатоваллуд шудагон	46,0	...	34	...	35,0
	Фавти модарон	ба 100 000 нафар зинда таваллуд шудагон	70,0	...	86	...	60,0
	Миқдори сироятшудагони ВИЧ	нафар	1422	1853	2857	3555	3500
	Бемории вараҷа	ба 100 ҳазор нафар аҳоли	4,3	2,2	1,4	0,8*	18,0
	Бемории сил (аз рӯи баҳои ТУТ)		83,5	78,5	77,5	56,8*	130,0
	Сатҳи беморӣ бо гелминтоз (ҳамаи касалиҳои паразитӣ)		497,5	588,5	547,7	497,7	250,0
	Беморони сурхакон		0,0	0,0	0,0	0,04	0,0
нишондиҳандаи натиҷаҳо	Фоидаи кӯдакони то 1 сола ва калонсолтар, ки бо эҷуд фаро гирифта шудаанд	%	95,0	93,0	93,0	...	96,0

Бахши «Тақвияти ҳифзи иҷтимоии аҳоли»

навъи нишондиҳанда	номгӯӣ	воҳиди ченак	нишондиҳанда дар с.2008	нишондиҳанда дар с.2009	нишондиҳанда дар с.2010	9 мохи соли 2011	нишондиҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи таъсир	Сатҳи камбизоатӣ	%	53,5 (2007)	46,7	x	x	41,4
	Сатҳи камбизоати фавқуллода	%	17,1 (2007)	13,8	x	x	11,3

Бахши «Пешрафти босуботи экологӣ»

навъи нишондиҳанда	номгӯӣ	воҳиди ченак	нишондиҳанда дар с.2008	нишондиҳанда дар с.2009	нишондиҳанда дар с.2010	9 мохи соли 2011	нишондиҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи таъсир	Масоҳати заминҳои ҷангалпуш	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,3
	Васеъ намудани ҳудудҳои табиӣ муҳофизатшаванда	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,6

Бахши «Пешрафти баробарии гендерӣ»

нишондиҳандаи натиҷаҳои ниҳой	Ҷои занон дар байни кормандони корхонаҳои давлатӣ	%	75,9/24,1	38,9	39,2	x	70/30
	Таносуби байни донишҷӯён, духтарон ва писарон дар донишқадаҳои олии таълимӣ	%	72/28	71/29	71/29	x	70/30
	Нобаробарии гендерӣ дар пардохти музди меҳнат	%	61,3	59,7	56,0	x	50,0
	Миқдори ҷиноятҳои бақайдгирифташуда, ки аз рӯи аломати гендерӣ тақсим карда шудаанд шумораи умумии ҷиноятҳо, ки занон содир кардаанд	нафар	11658/1376	ҳамагӣ-12408	ҳамагӣ-12562	ҳамагӣ-13366	

Замимаи 3. Тағйироти нархҳои миёнаи яклухт (пешниҳод) дар Тоҷикистон (сомони/кг)

	семоҳаи I			семоҳаи II			семоҳаи III			семоҳаи IV		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2008	2009	2010
	Картошка											
ВМКБ	-	2,20	-	-	1,8	2,70	1,85	1,85	2,5	1,80	1,83	1,27
Вилояти Суғд	0,40	0,32	0,68	0,45	0,44	1,02	0,79	0,44	1,3	0,26	0,55	0,64
Вилояти Хатлон	0,53	-	-	0,77	0,77	1,10	0,89	0,57	2,0	0,91	0,82	0,78
НТҶ	0,54	1,76	1,2	0,64	0,87	1,19	0,70	0,77	1,4	0,74	1,78	0,76
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	0,68	0,71	0,92	0,72	0,74	1,11	1,07	0,70	1,6	0,66	0,88	0,79
	Шир											
ВМКБ	1,16	-	3,0	1,80	2,50	3,06	1,79	2,64	2,9	2,50	2,39	2,21
Вилояти Суғд	0,82	0,89	0,99	0,93	0,94	1,03	0,88	0,92	2,1	0,92	0,75	0,79
Вилояти Хатлон	0,74	0,79	1,41	0,86	0,89	0,95	1,11	0,82	2,0	0,58	0,91	0,82
НТҶ	1,66	1,75	1,60	1,53	1,68	1,83	1,51	1,65	1,7	1,38	1,52	1,66
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	1,0	1,34	1,28	1,21	1,32	1,47	1,21	1,30	2,0	1,04	1,13	1,16
	Гандум											
ВМКБ	-	-	-	0,61	-	2,10	1,77	1,72	2,4	1,90	1,91	1,77
Вилояти Суғд	0,85	0,60	0,91	0,57	0,54	1,29	0,54	0,55	2,2	0,94	0,56	0,58
Вилояти Хатлон	1,32	1,07	2,10	0,72	0,82	1,58	0,76	0,78	2,0	1,00	0,64	0,78
НТҶ	1,41	0,80	1,40	0,74	0,68	1,32	0,74	0,72	1,7	1,50	0,77	0,76
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	0,96	0,77	1,41	0,70	0,78	1,50	0,71	0,73	2,0	1,10	0,54	0,71

Замимаи 4. Тағйироти нархҳои миёнаи истеъмоли дар солҳои 2009-2011 дар Тоҷикистон (сомони/кг)

			семоҳаи I			семоҳаи II			семоҳаи III		
	2009	2010	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Картошка											
ш. Душанбе	1,53	1,45	1,52	1,77	1,67	1,53	1,52	2,00	1,50	1,17	1,63
Вилояти Суғд	1,18	1,10	1,06	1,18	1,40	1,43	1,29	1,95	1,13	0,93	1,53
Вилояти Хатлон	1,46	1,43	1,53	1,80	1,88	1,42	1,37	1,95	1,30	1,13	1,83
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	1,39	1,32	1,37	1,58	1,65	1,46	1,39	1,97	1,35	1,07	1,67
Шир											
ш. Душанбе	2,67	2,74	3,00	2,90	2,67	2,67	2,87	3,00	2,50	2,70	3,00
Вилояти Суғд	1,66	1,63	1,89	1,78	1,66	1,60	1,65	2,15	1,57	1,60	2,15
Вилояти Хатлон	1,91	1,85	2,00	2,07	2,26	1,85	1,75	2,20	1,83	1,77	2,14
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	2,08	2,08	2,30	2,25	2,20	2,04	2,09	2,45	1,95	2,02	2,43
Орди навъи яқум											
ш. Душанбе	1,98	2,02	1,99	1,80	2,60	1,97	1,80	2,68	2,00	2,07	2,70
Вилояти Суғд	1,76	1,77	1,92	1,57	2,42	1,66	1,50	2,45	1,75	1,90	2,47
Вилояти Хатлон	1,96	2,04	1,99	1,80	2,58	1,95	1,80	2,72	1,94	2,06	2,78
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	1,90	1,94	1,97	1,72	2,53	1,96	1,70	2,59	1,90	2,01	2,65
Гандум											
ш. Душанбе	1,62	1,36	1,83	1,37	2,18	1,70	1,23	2,53	1,37	1,32	2,58
Вилояти Суғд	0,91	0,92	1,05	0,76	1,59	0,96	0,72	1,74	0,90	0,93	1,88
Вилояти Хатлон	1,15	1,17	1,43	0,87	1,64	1,27	0,94	1,97	0,96	1,23	2,04
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	1,23	1,14	1,44	1,00	1,80	1,31	0,93	2,08	1,08	1,16	2,17
Биринҷ											
ш. Душанбе	7,34	6,15	6,50	6,23	5,87	7,33	6,17	6,00	8,00	6,33	6,13
Вилояти Суғд	5,74	4,95	4,85	5,00	4,60	5,86	5,00	4,71	6,18	5,00	5,55
Вилояти Хатлон	6,01	5,28	5,72	6,00	5,07	6,04	5,00	5,37	6,20	5,11	5,80
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	6,36	5,46	5,69	5,74	5,18	6,41	5,36	5,36	6,79	5,48	5,82
Шакар											
ш. Душанбе	3,64	4,95	2,88	5,07	5,78	3,55	4,48	5,95	4,00	4,67	7,20
Вилояти Суғд	3,46	4,75	2,76	4,72	5,55	3,23	4,47	5,73	3,87	4,47	7,01
Вилояти Хатлон	3,54	4,91	2,76	4,79	5,80	3,37	4,45	5,93	3,90	4,82	7,23
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	3,55	4,87	2,80	4,86	5,71	3,38	4,47	5,87	3,84	4,65	7,15

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

	2009	2010	семоҳаи I			семоҳаи II			семоҳаи III		
			2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Пиёз											
ш. Душанбе	1,59	1,32	2,42	1,40	2,26	1,73	1,27	1,76	1,10	0,97	1,60
Вилояти Суғд	1,19	0,90	1,95	0,74	1,83	1,58	1,00	1,79	0,63	0,64	1,20
Вилояти Хатлон	1,46	1,21	2,51	1,23	2,49	1,63	1,10	1,71	0,83	0,85	1,63
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	1,41	1,14	2,29	1,12	2,19	1,65	1,12	1,74	0,93	0,82	1,48
Равғани пахта											
ш. Душанбе	6,05	6,22	6,05	6,05	7,78	6,05	6,05	9,25	6,05	6,05	10,00
Вилояти Суғд	5,80	6,49	5,63	6,02	8,07	5,64	6,43	9,43	5,99	6,43	9,80
Вилояти Хатлон	5,64	5,89	5,29	5,75	7,43	5,59	5,75	8,70	6,00	5,76	9,95
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	5,83	6,20	5,66	5,94	7,76	5,73	6,08	9,13	6,00	6,08	9,93
Ғушти гӯсфанд											
ш. Душанбе	18,07	20,34	18,00	18,67	22,33	18,30	20,00	24,23	17,33	20,67	25,25
Вилояти Суғд	19,68	20,16	19,39	20,00	21,61	19,71	20,00	26,19	19,71	20,00	29,93
Вилояти Хатлон	17,49	19,33	17,08	18,40	21,55	17,33	19,04	25,18	18,00	19,55	26,11
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	18,42	19,94	18,16	19,00	21,83	18,45	19,68	25,23	18,38	20,07	27,09
Ғушти гов											
ш. Душанбе	17,73	19,96	17,07	18,50	21,67	17,40	19,33	22,83	17,25	20,00	25,60
Вилояти Суғд	15,05	19,68	14,83	15,49	19,26	14,82	15,76	21,78	15,49	17,65	25,14
Вилояти Хатлон	15,83	18,07	15,75	16,37	20,00	15,86	17,89	23,89	15,86	18,65	25,30
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	16,10	18,24	15,88	16,79	20,31	16,03	17,66	22,83	16,05	18,77	25,25
Ғушти мурғ											
ш. Душанбе	14,30	14,43	14,83	14,32	14,88	14,30	14,40	15,32	14,10	14,40	16,67
Вилояти Суғд	12,15	12,20	12,00	12,64	11,96	12,21	12,24	12,22	12,17	11,96	14,85
Вилояти Хатлон	13,57	13,32	13,49	13,25	13,34	13,60	13,34	14,01	13,60	13,34	14,34
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	13,34	13,31	13,44	13,40	13,39	13,37	13,32	13,85	13,27	13,23	15,29
Тухм 10 дона											
ш. Душанбе	6,53	6,48	5,83	6,67	6,37	6,17	6,33	6,42	7,00	6,50	6,83
Вилояти Суғд	5,15	5,58	4,55	6,15	5,50	4,55	5,50	5,53	5,85	5,20	6,17
Вилояти Хатлон	5,87	5,90	5,27	6,43	5,93	5,48	5,17	5,93	6,40	5,61	6,37
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	5,85	5,99	5,22	6,42	5,93	5,40	5,67	5,96	6,05	5,77	6,46

Замимаи 5. Баланси озуқаворӣ дар солҳои 2007-2010

	Маҳсулоти заминавии хуроқворӣ, миқдори ҷисмӣ (физикӣ)	Маҳсулоти нони бо ҳисоби ғалла, ҳаз. тонна				Картошка, тару тоза, ҳаз. тонна				Сабзавоту полизии тару тоза, ҳаз. тонна				Меваҷот ва буттамеваи тару тоза, ҳаз. тонна				Қанду шакар ва маҳсулоти қаннодӣ ба ҳисоби қанд, ҳаз. тонна			
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
1.	Захираҳо дар аввали сол	648,9	532,8	525,7	406,1	101,4	249	344,7	311,7	10,4	45,6	304	453,7	2,9	-	-	13,5	118,3	130,4	168,4	183,3
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	640,3	774,9	1295	1261	659,9	679,8	690,9	760	828,6	908	1047,1	1157,8	273,7	262,4	213,7	225	-	-	-	-
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	816,1	1060	450,6	470,3	25,9	47,5	27,5	25,7	14,6	12,2	26,5	0,8	11,6	13,5	11,3	17,6	145,4	130	111,7	116,9
	Мадоҳилот (1-3) (+)	2105,3	2367,7	2271,3	2137,4	787,2	976,3	1063,1	1097,4	853,6	965,8	1377,6	1612,3	288,2	275,9	225	256,1	263,7	260,4	280,1	300,2
4.	Хароҷот барои тухмӣ (-)	43,5	213,7	51,6	109,7	113	176	275,8	312,7	0,5	0,7	-	-	0,3	0,5	-	-	-	-	-	-
5.	Барои хуроки чорво (-)	4	25,5	61,4	46,5	0,4	6,5	0,2	-	3,5	-	188	82	0,1	-	-	-	-	-	-	-
6.	Талафот (-)	6	6,3	27,7	21,5	65	75,4	155,6	141	4	3,6	47,3	3,7	10,2	1	31	14	-	-	-	-
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	-	-	0,2	0,2	1,3	-	0,6	0,5	103,3	106,5	56,7	199,1	31,1	42,9	11,6	17,9	-	-	-	-
8.	Барои истеъ-молоти аҳоли мавҷуд аст (-)	1519	1595	1714,3	1701,4	357	368	313,2	311,9	539	551	631,9	634,1	230,4	231,5	164,9	186,4	82	92	92,8	86,8
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	-	1,5	10	-	1,5	5,7	6	68,1	157,7	-	-	55	16,1	-	4	35	51,3	-	4	43,5
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	1572,5	1842	1865,2	1879,3	538,2	631,6	751,4	834,2	808	661,8	923,9	973,9	288,2	275,9	211,5	253,3	133,3	92	96,8	130,3
10.	Захираҳо дар охири давра	532,8	525,7	406,1	258,1	249	344,7	311,7	263,2	45,6	304	453,7	638,4	-	-	13,5	2,8	130,4	168,4	183,3	169,9

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

	Маҳсулоти заминавии хуроқворӣ, миқдори ҷисмӣ (физикӣ)	Ғушт ва маҳсулоти ғуштӣ ба ҳисоби вазни ҷорвоӣ қушта, ҳаз.тонна				Шир ва маҳсулоти ширӣ бо ҳисоби шир, ҳаз.тонна				Тухм, млн.дона				Равғани растанӣ, ҳаз.тонна				Маҳсулоти молию хуроқвории моҳӣ, тонна			
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
1.	Захираҳо дар аввали сол	10,1	31,1	65,8	189,1	0,9	235	439,3	549	1,5	-	21,3	4,9	5	-	-	2,9	1	-	-	150,9
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	59,5	64,4	134,3	53,4	583,6	601	629,7	660,7	111,2	151	188,4	231,9	23,7	7,4	4,5	4,4	169,1	261,1	400	688
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	34,9	57,8	68,7	69,8	4,9	6,7	6,8	7,4	105	107	8	6,1	5,5	49,1	68,7	75	250	260,3	525,5	729,1
	Мадохилот (1-3) (+)	104,5	153,3	268,8	312,3	589,4	842,7	1075,8	1217,1	217,7	258	217,7	242,9	34,2	56,5	73,2	82,3	420,1	521,4	925,5	1568
4.	Хароҷот барои тухмӣ (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Барои хуроқи ҷорво (-)	-	-	-	-	-	-	-	29,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Талафот (-)	-	-	0,8	-	-	-	44,4	-	-	0,5	16	1,6	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	-	-	0,2	-	0,2	-	-	-	0,3	1,9	-	-	-	0,2	-	-	-	-	-	-
8.	Барои истеъмолоти аҳолии мавҷуд аст (-)	71,4	83,2	78,7	82,3	352,2	399,4	461,3	504,3	217	233,9	181,5	209,7	30,2	56,3	58,6	75,4	420,1	521,4	774,4	894,4
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	2	4,3	-	5	2	4	21,1	12,5	0,4	0,4	15,3	20	4	-	11,7	-	-	-	0,2	-
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	73,4	87,5	79,7	87,3	354,4	403,4	526,8	546,6	217,7	236,7	212,8	231,3	34,2	56,5	70,3	75,4	420,1	521,4	774,6	894,4
10.	Захираҳо дар охири давра	31,1	65,8	189,1	225	235	439,3	549	670,5	-	21,3	4,9	11,6	-	-	2,9	6,9	-	-	150,9	473,6

Баланси озуқаворӣ дар семоҳаҳои соли 2009

	Маҳсулоти заминавии хуроқворӣ, миқдори ҷисмӣ (физикӣ)	Маҳсулоти нонӣ бо ҳисоби ғалла, ҳаз.тонна				Картошка, ҳаз.тонна				Сабзавоту полизии тару тоза, ҳаз.тонна				Меваҷот ва буттамеваи тару тоза, ҳаз.тонна				Қанду шакар ва маҳсулоти қаннодӣ ба ҳисоби қанд, ҳаз.тонна			
		Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4
1.	Захираҳо дар аввали сол	525,7	188,6	159,3	199,5	344,7	164,6	84,6	202,8	304	214,6	269,8	701,1	-	1,0	6,2	15,5	168,4	173,3	171,6	177,3
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	-	326	443	526	-	117,4	281,8	291,7	1,1	210,0	833,4	2,6	-	31,8	115,9	66	-	-	-	-
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	116,7	102,2	61,4	170,3	16	10,7	-	0,8	18,3	7,9	-	0,3	4,0	1,6	0,9	4,8	28,4	22,0	32,5	28,8
	Мадохилот (1-3) (+)	642,4	616,8	663,7	895,8	360,7	292,7	366,4	495,3	323,4	432,5	1103,2	704,0	4,0	34,4	123,0	86,3	196,8	195,3	204,1	206,1
4.	Хароҷот барои тухмӣ (-)	13,2	15,0	1,9	21,5	84,3	98,0	43,8	49,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Барои хуроқи чорво (-)	2,4	6,0	26,0	27,0	-	-	0,1	0,1	11,0	21,0	89	67,0	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Талафот (-)	2,2	3,3	6,5	15,7	21,6	32,0	48	54,0	0,1	0,2	26	21,0	-	-	14	17	-	-	-	-
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	-	-	0,1	0,1	-	0,1	0,2	0,3	1,3	18,0	31,9	5,5	0,4	1,8	7,6	1,8	-	-	-	-
8.	Барои истеъмоли аҳолии мавҷуд аст (-)	436	433,2	424,7	420,4	88,2	78,0	69,5	77,5	96,4	123,5	255,2	156,8	2,6	26,4	81,9	54,0	23,5	23,7	22,8	22,8
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	-	-	5,0	5,0	2,0	-	2,0	2,0	-	-	-	-	-	-	4,0	-	-	-	4,0	-
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	453,8	457,5	464,2	489,7	196,1	208,1	163,6	183,6	108,4	162,7	402,1	250,3	3	28,2	107,5	72,8	23,5	23,7	26,8	22,8
10.	Захираҳо дар охири давра	188,6	159,3	199,5	406,1	164,6	84,6	202,8	311,7	214,6	269,8	701,1	453,7	1,0	6,2	15,5	13,5	173,3	171,6	177,3	183,3

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

	Маҳсулоти заминавии хурукворӣ, миқдори ҷисмӣ (физикӣ)	Ғушт ва маҳсулоти ғуштӣ ба ҳисоби вазни чорвои кушта, ҳаз.тонна				Шир ва маҳсулоти ширӣ ба ҳисоби шир, ҳаз.тонна				Тухм, млн.дона				Равғани растанӣ, ҳаз.тонна				Маҳсулоти моҳӣ, тонна			
		Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4
1.	Захираҳо дар аввали сол	65,8	85,3	94,8	95,9	439,3	447,5	461,8	472,0	21,3	5,0	6,5	8,4	-	3,6	5,3	4,0	-	17,1	106,0	47,1
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	19,0	13,4	9,8	92,1	113,9	142,6	165,8	207,4	44,7	44,5	55,0	44,2	3,4	0,9	0,2	-	100	100	100	100
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	21,3	14,4	10,8	22,2	1,2	1,4	0,6	3,6	2,8	1,6	1,3	2,3	21,0	16,5	16,1	15,1	140,7	92,5	64,9	227,4
	Мадохилот (1-3) (+)	106,1	113,1	115,4	210,2	554,4	591,5	628,2	683,0	68,8	51,1	62,8	54,9	24,4	21,0	21,6	19,1	240,7	209,6	270,9	374,5
4.	Хароҷот барои тухмӣ (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Барои хуроки чорво (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Талафот (-)	-	-	0,4	0,4	-	-	18,4	26,0	-	-	8,0	8,0	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	-	-	0,1	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Барои истеъмолоти аҳолии мавҷуд аст (-)	20,8	18,3	19,0	20,6	106,9	129,7	116,7	108,0	63,8	44,6	31,1	42,0	20,8	15,7	5,9	16,2	223,6	103,6	223,6	223,6
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	-	-	-	-	-	-	21,1	-	-	-	15,3	-	-	-	11,7	-	-	-	0,2	-
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	20,8	18,3	19,5	21,1	106,9	129,7	156,2	134,0	63,8	44,6	54,4	50	20,8	15,7	17,6	16,2	223,6	103,6	223,8	223,6
10.	Захираҳо дар охири давра	85,3	94,8	95,9	189,1	447,5	461,8	472,0	549,0	5,0	6,5	8,4	4,9	3,6	5,3	4,0	2,9	17,1	106,0	47,1	150,9

Баланси озуқаворӣ дар семоҳаҳои соли 2010

	Маҳсулоти заминавии хуроқворӣ, миқдори ҷисмӣ (физикӣ)	Маҳсулоти нони ба ҳисоби ғалла, ҳаз.тонна				Картошка, ҳаз.тонна				Сабзавоту полизии тару тоза, ҳаз.тонна				Меваҷот ва буттамеваи тару тоза, ҳаз.тонна				Қанду шакар ва маҳсулоти қаннодӣ ба ҳисоби қанд, ҳаз.тонна			
		Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4
1.	Захираҳо дар аввали сол	406,1	52,6	34,8	378,1	311,7	83,5	36,1	142	453,7	317,9	276,1	845,4	13,5	5,3	10,7	2,9	183,3	181,3	193,6	161,5
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	-	352,6	665,4	243,0	-	128,7	309,8	321,5	1,1	181,7	975	-	-	32,6	121,3	71,1	-	-	-	-
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	94,3	75,7	150,7	149,6	16,6	9,1	-	-	0,4	0,4	-	-	7,2	2,3	1,5	6,6	19,0	34,0	33,1	30,8
	Мадохилот (1-3) (+)	500,4	480,9	850,9	770,7	328,3	221,3	345,9	463,5	455,2	500	1251,1	845,4	20,7	40,2	133,5	80,6	202,3	215,3	226,7	192,3
4.	Хароҷот барои тухмӣ (-)	14,7	13,0	36,0	46,0	74,7	78	80	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Барои хуроқи чорво (-)	2,7	5,8	11,0	27,0	-	-	-	-	-	22,0	30,0	30,0	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Талафот (-)	2,1	3,0	3,4	13,0	24	27	45	45	0,2	0,5	1,0	2,0	-	-	7	7,0	-	-	-	-
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	-	-	0,1	0,1	0,1	-	0,2	0,2	29,3	58,9	46,8	64,1	3,4	1,5	1,6	11,4	-	-	-	-
8.	Барои истеъмолоти аҳолии мавҷуд аст (-)	428,3	424,3	422,3	426,5	77,9	80,2	78,2	75,1	107,8	142,5	272,9	110,9	12,0	28,0	87,0	59,4	21,0	21,7	21,7	22,4
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	-	-	-	-	68,1	-	-	-	-	-	55	-	-	-	35,0	-	-	-	43,5	-
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	447,8	446,1	472,8	512,6	244,8	185,2	203,9	200,3	137,3	223,9	405,7	207,0	15,4	29,5	130,6	77,8	21,0	21,7	65,2	22,4
10.	Захираҳо дар охири давра	52,6	34,8	378,1	258,1	83,5	36,1	142	263,2	317,9	276,1	845,4	638,4	5,3	10,7	2,9	2,8	181,3	193,6	161,5	169,9

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

	Маҳсулоти заминавии ҳуҷроворӣ, миқдори ҷисмӣ (физикӣ)	Ғушт ва маҳсулоти ғуштӣ ба ҳисоби вазни чорвои кушта, ҳаз.тонна				Шир ва маҳсулоти ширӣ ба ҳисоби шир, ҳаз.тонна				Тухм, млн.дона				Равғани растанӣ, ҳаз.тонна				Моҳӣ ва маҳсулоти моҳӣ, тонна			
		Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4
1.	Захираҳо дар аввали сол	189,1	195,0	219,8	225,7	549,0	551,8	558,0	589,3	4,9	11,3	2,5	6,5	2,9	1,3	1,1	1,2	150,9	164,1	326,2	242,0
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	10,0	24,0	10,1	9,3	118,8	145,4	177,2	219,3	50,0	53,0	59,9	69,0	2,9	1,5	-	-	100,0	87,0	-	501
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	15,8	20,3	15,0	18,7	1,3	0,9	3,1	2,1	1,0	1,6	1,5	2,0	21,8	14,2	16,7	22,3	136,8	298,7	139,4	154,2
	Мадохилот (1-3) (+)	214,9	239,3	244,9	253,7	669,1	698,1	738,3	810,7	55,9	65,9	63,9	77,5	27,6	17,0	17,8	23,5	387,7	549,8	465,6	897,2
4.	Хароҷот барои тухмӣ (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Барои ҳуроки чорво (-)	-	-	-	-	1,3	1,0	7,5	20,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Талафот (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,6	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Барои истеъмолоти аҳолии мавҷуд аст (-)	19,9	19,5	19,2	23,7	116,0	139,1	136,0	113,2	44,6	63,4	56,8	44,9	26,3	15,9	16,6	16,6	223,6	223,6	223,6	223,6
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	-	-	-	5,0	-	-	5,5	7,0	-	-	-	20,0	-	-	-	-	-	-	-	-
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	19,9	19,5	19,2	28,7	117,3	140,1	149,0	140,2	44,6	63,4	57,4	65,9	26,3	15,9	16,6	16,6	223,6	223,6	223,6	223,6
10.	Захираҳо дар охири давра	195,0	219,8	225,7	22,5	551,8	558,0	589,3	670,5	11,3	2,5	6,5	11,6	1,3	1,1	1,2	6,9	164,1	326,2	242,0	673,6

Баланси озуқаворӣ дар семоҳаҳои соли 2011

	Маҳсулоти заминавии хуроқворӣ, миқдори ҷисмӣ (физикӣ)	Маҳсулоти нони ба ҳисоби ғалла, ҳаз.тонна				Картошка, тару тоза, ҳаз.тонна				Сабзавоту полизии тару тоза, ҳаз.тонна				Меваҷот ва буттамеваи тару тоза, ҳаз.тонна				Қанду шакар ва маҳсулоти қаннодӣ ба ҳисоби қанд, ҳаз.тонна			
		Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4
1.	Захираҳо дар аввали сол	258	10,6	132,8		263,2	134	179		638	526	554,1		2,8	0,5	0,9		169,9	187,7	188,2	
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	-	363	508		-	152	401		1,2	224	851,9		-	37,3	234		-	-	-	
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	87,9	88,5	99,2		6,7	3,2	0,1		-	0,4	1,1		6,5	2,9	2,3		40,8	22,5	20,9	
	Мадохилот (1-3) (+)	346,0	461,6	740,0		269,9	289,0	579,7		639,6	750,1	1407,1		9,3	40,7	237,6		210,7	210,2	209,1	
4.	Хароҷот барои тухмӣ (-)	22,6	2,5	1		75,1	40,7	-		0	0,3	0		0	0	0		-	-	-	
5.	Барои хуроқи чорво (-)	2,7	23	30,5		-	-	-		0	1,4	0		0	0	0		-	-	-	
6.	Талафот (-)	2,1	2,5	10,1		-	9,2	20		0,2	2,5	10,2		0	0	0		-	0,1	-	
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	0,1	-	-		-	-	-		12,2	44,6	25,8		0,6	3,7	2,6		-	-	-	
8.	Барои истеъмолоти аҳолии мавҷуд аст (-)	308	301	292,8		61,1	60,2	65,6		101	147	269,3 9		8,2	36,1	88,3		23	21,9	21,787	
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	-	-	-		-	-	-		-	-	-		-	-	-		-	-	-	
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	335,4	328,8	334,4		136,2	110,1	85,6		113,4	196,0	305,4		8,8	39,8	90,9		23,0	22,0	21,8	
10.	Захираҳо дар охири давра	10,6	132,8	405,6		133,7	178,9	494,1		526,2	554,1	1101,7		0,5	0,9	146,7		187,7	188,2	187,3	

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

	Маҳсулоти заминавии хурокворӣ, миқдори ҷисмӣ (физикӣ)	Гушг ва маҳсулоти гушг ба ҳисоби вази чорвои кушта, ҳаз.тонна				Шир ва маҳсулоти шир ба ҳисоби шир, ҳаз.тонна				Тухм, млн.дона				Равғани растанӣ, ҳаз.тонна				Моҳӣ ва маҳсулоти моҳӣ, тонна			
		Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4
1.	Захираҳо дар аввали сол	225,0	233,8	242,3		670,5	676,4	664,4		11,6	53,6	33,6		6,9	20,0	11,8		673,6	840,1	814,6	
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	11	14,7	20,6		123,2	152	192		63,4	58,9	64,1		2	0,1	0,1		137,6	29,2	172,9	
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	19,6	14,3	17,8		2	1,8	2,2		6,6	14,7	23,6		20	17,5	26,6		212,9	175,3	219	
	Мадохилот (1-3) (+)	255,6	262,8	280,7		795,7	829,9	858,1		81,6	127,2	121,3		28,9	37,6	38,5		1024,1	1044,6	1206,5	
4.	Хароҷот барои тухмӣ (-)	-	-	-		-	-	-		-	-	-		-	-	-		-	-	-	
5.	Барои хуроки чорво (-)	-	-	-		1,1	1,6			0,2	0,4			-	-	-		-	-	-	
6.	Талафот (-)	-	-	-		-	-	-		-	-	-		-	-	-		-	-	-	
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	-	-	-		-	-	-		-	-	-		-	-	-		-	-	-	
8.	Барои истеъмолоти аҳолии мавҷуд аст (-)	21,8	20,5	20,65		118,2	140	122		27,8	93,2	87,4		8,9	25,8	25,6		184	230	227,0	
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	-	-	-		-	24,1	-		-	-	-		-	-	-		-	-	-	
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	21,8	20,5	20,7		119,3	165,5	122,3		28,0	93,6	87,4		8,9	25,8	25,6		184,0	230,0	227,0	
10.	Захираҳо дар охири давра	233,8	242,3	260,0		676,4	664,4	735,8		53,6	33,6	33,9		20,0	11,8	12,9		840,1	814,6	979,6	

Замимаи 6. Нишондиҳандаҳои ҷудогонаи буҷети хонаводаҳо аз рӯи ғуруҳҳои дахфиозан аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз рӯи маълумотҳои тадқиқоти интихобии хонаводаҳо)

	Ҷамаи хонаводаҳо				аз он ҷумла							
					шаҳроҳо				деҳот			
	10 фоизи аҳолии таъминоташ камтарин		10 фоизи аҳолии таъминоташ пурра		10 фоизи аҳолии таъминоташ камтарин		10 фоизи аҳолии таъминоташ пурра		10 фоизи аҳолии таъминоташ камтарин		10 фоизи аҳолии таъминоташ пурра	
	9 мохи с 2010	9 мохи с 2011	9 мохи с 2010	9 мохи с 2011	9 мохи с 2010	9 мохи с 2011	9 мохи с 2010	9 мохи с 2011	9 мохи с 2010	9 мохи с 2011	9 мохи с 2010	9 мохи с 2011
Даромадҳои пулӣ (сомонӣ)	31,92	44,02	472,87	609,36	59,52	82,78	492,53	605,13	21,92	30,09	465,23	610,07
<i>аз он ҷумла:</i>												
даромадҳои меҳнатӣ	19,93	27,18	145,21	169,20	44,59	59,85	286,56	305,13	11,00	15,43	94,04	120,17
пардохтҳои иҷтимоӣ (нафақа, стипендия, ёрданпулӣ ва дигар пардохтҳо)	5,01	6,78	9,55	13,16	7,30	8,93	14,64	21,76	4,17	6,01	7,71	10,06
Мадохилот аз фуруши маҳсулоти кишоварзӣ, хӯроки чорво, чорво ва ғайра	1,31	0,74	92,03	140,36	-	-	8,96	6,96	1,78	1,01	121,90	188,06
Дигар мадохилот (аз он ҷумла интиқоли маблағҳо)	5,67	9,32	226,08	286,64	7,63	14,00	182,36	271,28	4,97	7,64	241,58	291,78
Хароҷоти пулӣ (сомонӣ)	86,80	115,16	365,40	462,84	80,18	102,09	436,11	548,66	89,21	119,82	339,48	431,40
<i>аз он ҷумла:</i>												
хароҷоти истеъмолий	82,21	107,69	306,03	378,81	74,58	95,26	382,89	491,43	84,98	112,13	277,96	337,87
хариди кардани хӯрокворӣ яқоя бо хӯроки умумӣ	50,75	72,20	117,24	158,51	47,96	71,55	172,81	222,86	51,76	72,44	97,06	135,20
хариди кардани молҳои ғайриозуқа барои истифодаи шахсӣ	19,66	23,17	137,85	162,17	14,99	12,05	132,40	185,10	21,37	27,15	139,66	153,72
пардохти хизматрасонӣ	11,73	12,14	50,46	57,34	11,61	11,39	77,28	82,55	11,77	12,40	40,73	48,21
хариди машрубот	0,07	0,18	0,48	0,79	0,02	0,27	0,40	0,92	0,08	0,14	0,51	0,74

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

	Ҷамаи хонаводаҳо				аз он ҷумла							
					шаҳроҳо				деҳот			
	10 фоизи аҳолии таъминоташ камтарин		10 фоизи аҳолии таъминоташ пурра		10 фоизи аҳолии таъминоташ камтарин		10 фоизи аҳолии таъминоташ пурра		10 фоизи аҳолии таъминоташ камтарин		10 фоизи аҳолии таъминоташ пурра	
	9 моҳи с 2010	9 моҳи с 2011	9 моҳи с 2010	9 моҳи с 2011	9 моҳи с 2010	9 моҳи с 2011	9 моҳи с 2010	9 моҳи с 2011	9 моҳи с 2010	9 моҳи с 2011	9 моҳи с 2010	9 моҳи с 2011
Як узви хонавода дар як моҳ истеъмол кардааст, килограмм												
Маҳсулоти нонӣ	12,25	12,15	15,06	14,88	10,60	10,08	12,86	14,28	12,81	12,90	15,89	15,19
Картошка	2,34	2,50	3,75	3,68	1,93	1,89	3,61	3,28	2,47	2,72	3,80	3,85
Сабзавоту полизӣ	5,31	5,34	11,91	11,18	4,12	4,22	13,87	10,99	5,72	5,74	11,23	11,32
Мева, буттамева, меваи хушк	0,75	0,73	1,72	1,97	0,43	0,55	2,30	2,58	0,87	0,80	1,52	1,76
Гушт ва маҳсулоти гушти	0,60	0,56	1,58	1,68	0,41	0,52	2,26	2,48	0,66	0,57	1,34	1,41
Шир ва маҳсулоти ширӣ	4,01	4,27	8,41	7,83	1,36	1,94	9,44	7,99	4,95	5,11	8,05	7,83
Моҳӣ ва маҳсулоти моҳӣ	-	-	0,02	0,02	-	0,01	0,06	0,07	-	-	0,01	0,01
Тухм (дона)	3	3	6	7	1	2	9	9	3	3	5	6
Қанд ва маҳсулоти қаннодӣ	0,77	0,82	1,34	1,26	0,60	0,61	1,45	1,34	0,83	0,90	1,31	1,24
Равғани растанӣ ва дигар равғанҳо	0,99	0,99	1,53	1,49	0,82	0,84	1,58	1,39	1,04	1,05	1,52	1,52

Замимаи 7. Тақсими хонаводаҳо ва аҳолии онҳо аз рӯи андозаи ҳисоби миёнаи даромади пулии умумии ҳар аъзои хонавода ва даромади дар ихтиёрдоштаи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар 9 моҳи с. 2010-2011 (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо, ба ҳисоби фоиз)

	Тақсимот аз рӯи даромади пулӣ дар 9 моҳи с.2010					Тақсимот аз рӯи даромади пулӣ дар 9 моҳи с.2011			
	умумӣ		дар ихтиёрдошта			умумӣ		дар ихтиёрдошта	
	шумораи хонаводаҳои тадқиқшуда	аҳолии онҳо	шумораи хонаводаҳои тадқиқшуда	аҳолии онҳо		шумораи хонаводаҳои тадқиқшуда	аҳолии онҳо	шумораи хонаводаҳои тадқиқшуда	аҳолии онҳо
Ҳамагӣ	2951	16795	2951	16795	Ҳамагӣ	2952	16775	2952	16775
аз он ҷумла					аз он ҷумла				
даромади пулӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳоли дар як моҳ, сомонӣ					даромади пулӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳоли дар як моҳ, сомонӣ				
то 60,00	15,3	18,6	15,8	19,2	То 60,00	7,9	9,2	8,2	9,6
60,01-80,00	11,0	13,2	11,3	13,6	60,01-80,00	7,3	8,7	7,5	8,9
80,01-100,00	11,6	12,8	11,8	12,9	80,01-100,00	9,0	10,5	9,3	10,8
100,01-120,00	9,8	10,4	9,8	10,4	100,01-120,00	9,5	10,8	9,7	11,1
120,01-140,00	7,6	7,5	7,7	7,5	120,01-140,00	9,1	9,8	9,3	9,9
140,01-160,00	7,5	6,9	7,4	6,7	140,01-160,00	8,1	8,4	8,1	8,2
160,01-180,00	5,4	5,0	5,4	4,9	160,01-180,00	7,0	6,8	7,1	7,0
180,01-200,00	4,2	3,7	4,4	3,9	180,01-200,00	6,3	6,1	6,3	6,0
200,01-220,00	4,4	3,9	4,3	3,7	200,01-220,00	5,1	4,8	5,1	4,6
220,01-240,00	3,6	3,1	3,5	3,1	220,01-240,00	4,7	4,3	4,6	4,2
240,01-260,00	2,9	2,4	2,9	2,3	240,01-260,00	3,5	2,9	3,7	3,2
260,01-280,00	2,5	2,0	2,4	1,9	260,01-280,00	3,4	2,9	3,0	2,6
280,01-300,00	2,2	1,6	1,9	1,4	280,01-300,00	2,5	2,0	2,5	1,9
300,01-320,00	1,4	1,1	1,4	1,1	300,01-320,00	2,0	1,5	1,8	1,4
320,01-340,00	1,4	1,2	1,4	1,1	320,01-340,00	1,8	1,4	1,8	1,4
340,01-360,00	1,3	0,9	1,2	0,9	340,01-360,00	1,3	1,0	1,1	0,9
360,01-380,00	0,9	0,7	0,9	0,6	360,01-380,00	1,4	1,1	1,3	1,0
380,01-400,00	0,9	0,6	0,9	0,6	380,01-400,00	1,0	0,7	1,0	0,7
400,01 ва зиёд	6,1	4,4	5,6	4,2	400,01 ва зиёд	9,3	7,0	8,7	6,6

Замимаи 8. Хароҷоти пулии хонаводаҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо)

	дар 9 мохи соли 2010						дар 9 мохи соли 2011					
	Ба як узви хонавода дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		Ба як узви хонаво да дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		Ба як узви хонаво да дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		Ба як узви хонаво да дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:	
		дар шаҳр	дар деҳот		дар шаҳр	дар деҳот		дар шаҳр	дар деҳот		дар шаҳр	дар деҳот
Хароҷоти пулӣ	143,35	189,41	126,84	100,0	100,0	100,0	185,23	232,04	168,50	100,0	100,0	100,0
<i>аз он ҷумла:</i>												
Хароҷоти истеъмолий	129,58	172,77	114,10	90,4	91,2	90,0	167,59	214,36	150,83	90,5	92,4	89,5
<i>аз он ҷумла:</i>												
барои хӯрок	73,81	101,13	64,01	57,0	58,5	56,1	101,26	132,33	90,08	60,4	61,7	59,7
барои хариди молҳои ғайриозуқа	37,13	41,71	35,51	28,7	24,1	31,1	45,38	50,79	43,54	27,1	23,7	28,9
<i>аз он ҷумла:</i>												
либос, пойафзол, газвор	10,73	15,19	9,13	28,9	36,4	25,7	12,91	18,76	10,78	28,4	36,9	24,8
мебел ва ашёи фарҳангию маишӣ	4,82	8,56	3,47	12,3	20,5	9,8	9,18	12,68	7,92	20,2	25,0	18,2
Доруворӣ, асбобу анҷоми тиббӣ	3,16	4,64	2,63	8,5	11,1	7,4	3,23	4,07	2,92	7,1	8,0	6,7
маводҳои сохтмон	6,53	1,90	8,21	17,6	4,5	23,1	9,13	3,68	11,18	20,1	7,2	25,7
сӯзишворӣ	1,13	0,42	1,38	3,0	1,0	3,9	4,77	2,84	5,50	10,5	5,6	12,6
барои хариди маснуоти тамоқу	0,27	0,16	0,31	0,7	0,4	0,9	0,27	0,14	0,31	0,6	0,3	0,7
барои хариди машрубот	0,15	0,08	0,18	0,1	0,1	0,2	0,23	0,20	0,24	0,1	0,1	0,2
пардохти хизматрасонии шахсӣ	18,49	29,85	14,40	14,3	17,3	12,6	20,72	31,04	16,97	12,4	14,5	11,3
<i>аз он ҷумла:</i>												
пардохти хизмати коммуналӣ	6,14	11,05	4,36	33,2	37,0	30,3	7,34	11,92	5,67	35,4	38,4	33,4
<i>аз он ҷумла:</i>												
манзилгоҳ	0,15	0,31	0,09	2,4	2,8	2,1	0,25	0,58	0,12	3,4	4,8	2,1

	дар 9 мохи соли 2010						дар 9 мохи соли 2011					
	Ба як узви хонавода дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		Ба як узви хонаво да дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		Ба як узви хонаво да дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		Ба як узви хонаво да дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:	
		дар шаҳр	дар деҳот		дар шаҳр	дар деҳот		дар шаҳр	дар деҳот		дар шаҳр	дар деҳот
хизмати коммуналӣ	5,99	10,74	4,27	97,6	97,2	97,9	7,09	11,34	5,55	96,6	95,2	97,9
аз он ҷумла: пардохти қувваи барқ	4,03	6,86	3,02	67,3	63,9	70,7	4,28	7,13	3,24	60,4	62,9	58,4
пардохти хизмати маишӣ	1,54	2,22	1,31	8,3	7,4	9,1	1,53	1,77	1,38	7,4	5,7	8,1
аз он ҷумла: барои духту таъмири либосу пойафзол	6,14	11,05	4,36	33,2	37,0	30,3	7,34	11,92	5,67	35,4	38,4	33,4
хизмати фарҳангию маърифатӣ	0,03	0,04	0,03	0,2	0,1	0,2	0,02	0,05	0,01	0,1	0,2	0,1
пардохт барои таҳсил	0,86	1,64	0,57	4,7	5,5	4,0	0,79	1,63	0,49	3,8	5,3	2,9
пардохт барои ёрии тиббӣ	0,71	1,42	0,46	3,8	4,8	3,2	0,71	0,80	0,67	3,4	2,6	3,9
пардохт барои санаторияю муолиҷа, инчунин истироҳат	0,04	-	0,05	0,2	-	0,3	0,08	0,20	0,04	0,4	0,6	0,2
пардохти хизмати нақлиёт	6,65	8,82	5,87	36,0	29,5	40,8	7,59	10,65	6,48	36,6	34,3	38,2
пардохти хизмати алоқа	2,24	3,90	1,64	12,1	13,1	11,4	2,46	3,26	2,16	11,9	10,5	12,7
пардохти хизмати соҳаи ҳуқуқ	0,06	0,03	0,07	0,3	0,2	0,5	0,02	0,07	0,01	0,1	0,2	0,1
Андозҳо ва дигар пардохтҳо	3,36	7,56	1,84	2,3	4,0	1,4	4,08	8,49	2,46	2,2	3,6	1,5
Дигар хароҷот	10,41	9,08	10,90	7,3	4,8	8,6	13,56	9,19	15,21	7,3	4,0	9,0

Тақсимоти хонаводаҳо ва аҳолии онҳо аз рӯи андозаи ҳисоби миёнаи хароҷоти истеъмоли дар 9 мохи соли 2010 (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо; ба ҳисоби фоиз)

	Шумораи хонаводаҳои тадқиқшуда	Аҳолии онҳо	Хонаводаҳое, ки иборат аст аз:					Хонаводаҳое, ки фарзандони то 16 сола доранд	Аз он ҷумла хонаводаҳои дорои			
			1 нафар	2 нафар	3 нафар	4 нафар	5 нафар ва зиёдтар		1 фарзанд	2 фарзанд	3 фарзанд	4 фарзанд ва бештар
Ҳамагӣ	2951	16795	28	108	279	510	2026	2451	682	733	568	468

аз он ҷумла: аз рӯи хароҷоти истеъмоли ба ҳар нафар аҳоли дар як моҳ, сомонӣ

то 60,00	12,64	17,01	-	-	2,15	3,33	17,23	20,09	6,16	10,64	14,61	32,26
60,01-80,00	14,81	16,89	-	2,78	6,81	6,27	18,86	18,71	10,56	15,28	23,06	19,23
80,01-100,00	14,61	16,01	3,57	4,63	7,53	10,00	17,43	16,00	11,29	17,19	16,73	17,52
100,01-120,00	12,81	12,61	17,86	3,70	9,68	13,33	13,48	11,46	14,37	14,19	12,85	9,62
120,01-140,00	9,32	8,78	-	5,56	9,68	13,14	8,69	7,49	11,14	10,23	9,15	5,56
140,01-160,00	6,07	5,32	7,14	6,48	10,39	6,86	5,23	5,79	7,62	6,41	4,58	3,42
160,01-180,00	5,76	5,26	3,57	4,63	5,73	9,61	4,89	4,01	6,89	5,46	4,58	4,49
180,01-200,00	4,47	3,86	10,71	5,56	5,73	5,49	3,90	2,75	4,55	5,18	4,23	1,28
200,01-220,00	3,15	2,76	3,57	7,41	3,94	3,53	2,72	3,16	3,23	3,14	2,82	1,71
220,01-240,00	2,85	2,29	7,14	4,63	6,45	3,92	1,93	2,31	3,37	2,59	2,29	1,07
240,01-260,00	2,68	1,98	3,57	5,56	5,02	5,10	1,58	1,62	3,96	2,32	1,76	1,28
260,01-280,00	2,17	1,56	10,71	5,56	2,15	4,90	1,19	1,17	3,96	1,91	0,53	0,21
280,01-300,00	1,56	1,23	-	3,70	2,87	3,14	0,94	1,34	1,61	1,77	0,53	0,43
300,01-320,00	1,22	0,73	3,57	6,48	5,02	1,76	0,30	1,01	2,20	0,55	0,18	-
320,01-340,00	1,05	0,67	3,57	4,63	3,58	2,16	0,25	0,69	1,76	0,82	0,18	0,21
340,01-360,00	0,68	0,47	-	2,78	1,79	1,37	0,25	0,24	1,32	0,27	0,18	0,43
360,01-380,00	0,61	0,35	-	6,48	1,08	0,78	0,15	0,28	0,73	0,41	0,18	-
380,01-400,00	0,61	0,34	3,57	3,70	2,15	1,18	0,05	0,28	0,59	0,82	-	-
400,01 ва зиёд	2,95	1,88	21,43	15,74	8,24	4,12	0,94	1,58	4,69	0,82	1,58	1,28

Тақсими хонаводаҳо ва аҳолии онҳо аз рӯи андозаи ҳисоби миёнаи хароҷоти истеъмоли дар 9 мохи соли 2011

(аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо, ба ҳисоби фоиз)

	Шумораи хонаводаҳои тадқиқшуда	Аҳолии онҳо	Хонаводаҳо, ки иборат аст аз:					Хонаводаҳо, ки фарзандони то 16 сола доранд	аз он ҷумла хонаводаҳои дорои:			
			1 нафар	2 нафар	3 нафар	4 нафар	5 нафар ва зиёдтар		1 фарзанд	2 фарзанд	3 фарзанд	4 фарзанд ва бештар
Ҳамагӣ	2952	16775	27	124	283	476	2042	2465	698	747	551	469
аз он ҷумла: аз рӯи хароҷоти истеъмоли ба ҳар нафар аҳоли дар як моҳ, сомонӣ												
то 80,00	8,91	12,14	3,70	1,61	2,47	2,10	11,89	10,47	2,58	7,10	13,25	24,31
80,01-100,00	12,30	14,47	3,70	1,61	4,24	3,78	16,14	13,63	8,02	12,45	16,33	20,68
100,01-120,00	12,60	14,05	3,70	5,65	4,59	9,45	14,92	14,04	9,89	13,52	18,69	15,57
120,01-140,00	11,28	11,77	3,70	0,00	7,42	11,34	12,57	12,05	11,75	13,79	12,70	8,96
140,01-160,00	10,47	10,63	3,70	7,26	8,48	9,66	11,25	10,99	9,60	10,04	13,61	11,51
160,01-180,00	7,32	6,88	7,41	4,84	7,42	10,08	6,75	7,46	9,89	9,10	5,08	4,05
180,01-200,00	6,57	5,99	3,70	5,65	7,77	6,09	6,60	5,92	7,59	6,83	4,54	3,62
200,01-220,00	5,49	4,84	7,41	7,26	7,07	7,35	4,75	5,27	7,88	4,95	4,54	2,77
220,01-240,00	5,08	4,42	3,70	4,84	5,30	9,24	4,11	4,67	5,30	6,56	3,27	2,35
240,01-260,00	3,56	2,84	3,70	4,03	6,36	6,30	2,50	3,04	4,87	3,35	2,36	0,64
260,01-280,00	2,54	1,98	0,00	4,84	5,30	4,83	1,52	2,27	3,58	2,41	1,09	1,49
280,01-300,00	2,57	1,82	7,41	12,10	5,30	5,04	1,08	1,66	3,30	1,34	0,91	0,64
300,01-320,00	1,59	1,12	14,81	4,03	4,24	1,47	0,93	1,18	2,29	1,07	0,91	0,00
320,01-340,00	1,56	1,29	0,00	3,23	3,89	1,47	1,13	1,34	2,44	0,80	1,27	0,64
340,01-360,00	1,22	0,85	3,70	5,65	4,59	0,84	0,54	0,89	2,01	0,54	0,54	0,21
360,01-380,00	1,12	0,86	0,00	5,65	1,41	1,47	0,73	0,81	1,29	0,94	0,36	0,43
380,01-400,00	0,54	0,41	3,70	0,00	1,41	0,84	0,39	0,49	1,00	0,67	0,00	0,00
400,01-420,00	0,91	0,72	3,70	2,42	1,41	0,63	0,64	0,61	1,15	0,67	0,00	0,43
420,01 ва зиёд	4,47	2,92	22,26	19,33	11,33	8,02	1,56	3,21	5,57	3,87	0,55	1,70

Замимаи 9. Истеъмоли хӯрокворӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар узви хонаводаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо)
(дар як моҳ; кг)

	дар 9 моҳи с. 2010			дар 9 моҳи якуми с.2011		
	Ҳамагӣ	аз он ҷумла:		Ҳамагӣ	аз он ҷумла:	
		дар шаҳр	дар деҳот		дар шаҳр	дар деҳот
Маҳсулоти нонӣ	12,81	11,39	13,31	12,86	12,09	13,12
Картошка	3,05	2,87	3,10	2,88	2,70	2,94
Сабзавоту полизӣ	12,11	13,70	11,52	11,83	12,22	11,66
Мева ва буттамева, хушкмева	3,44	2,27	3,87	3,88	2,72	4,30
Қанд ва маҳсулоти қаннодӣ	0,96	0,98	0,96	0,96	0,95	0,96
Гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ	0,86	1,19	0,73	0,91	1,21	0,79
Моҳӣ ва маҳсулоти моҳӣ	0,01	0,02	0,01	-	0,03	-
Шир ва маҳсулоти ширӣ	6,08	5,01	6,46	5,37	4,44	5,71
Тухм, (дона)	4	5	3	4	5	3
Равғани растанӣ ва маргарин	1,19	1,19	1,19	1,16	1,14	1,17

БУЛЛЕТЕНИ ИТТИЛООТӢ
ДАР БОРАИ БЕХАТАРИИ ОЗУҚАВОРИ ВА КАМБИЗОАТӢ

/дар зери таҳрири - Директори
Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон - Муҳаммадиева Б.З.
734025 Тоҷикистон ш.Душанбе, кӯчаи Бохтар 17/